

Sillamäe Lastekaitse Ühing

~SILLAMÄE SOCIETY FOR CHILD WELFARE~

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2018

aruandeaasta lõpp: 31.12.2018

nimi: SILLAMÄE LASTEKAITSE ÜHING

registrikood: 80045175

tänava/talu nimi, Viru pst 22a-11
maja ja korteri number:

linn: Sillamäe linn

maakond: Ida-Viru maakond

postisihnumber: 40232

telefon: +372 55602993, +372 3972226

faks: +372 6250059

e-posti address: info@sscw.ee

veebilehe address: www.sscw.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	26
Bilanss	26
Tulemiaruanne	27
Rahavoogude aruanne	28
Netovara muutuste aruanne	29
Raamatupidamise aastaaruande lisad	30
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	30
Lisa 2 Raha	30
Lisa 3 Liikmetelt saadud tasud	31
Lisa 4 Annetused ja toetused	31
Lisa 5 Tööjõukulud	31
Lisa 6 Seotud osapooled	31
Aruande allkirjad	32

Tegevusaruanne

Tegevuse alused, liikmeskond ja juhtimine

Organisatsiooni eesmärgiks on laste õiguste, arengu ja huvide kaitsmine kooskõlas ÜRO Lapse Õiguste konventsiooniga ja Eesti Vabariigi lastekaitse seadusega.

Sillamäe Lastekaitse Ühingu tegevus põhineb kodanikualgatusel ja tegutsetakse avalikes huvides. Sillamäe Lastekaitse Ühing on 9. detsembril 1989 aastal asutatud Eesti Suurperede Ühingu õigusjärglane.

Sillamäe Lastekaitse Ühing on alatest 1990 a. on Lastekaitse Liidu liige ja kuulub ainsa muukeelse organisatsioonina EKAKi ühiskomisjoni (alatest 2012a.), on Euroopa vaesusevastaste organisatsioonide (EAPN) võrgustiku liige (liige alatest 2010a.), Anna Lindh Foundation Eesti (liige alatest 2007a.) võrgustiku liige ja omab konsultatiivset staatust ÜRO majandus- ja sotsiaalkomisjoni (ECOSOC) juures (alatest 2014) ja oktoobris 2015 a. Arengukoostöö Ümarlaua liikmena, alatest märtsis 2018 a. Euroopa (AMATEO) kultuurivõrgustiku liikmena ning alatest oktoobrist 2018 a. Eesti Noorteühenduste Liidu (ENL) kandidaatliikmena.

Sillamäe Lastekaitse Ühingu **tegevuse üldpõhimõtted**

Sillamäe Lastekaitse Ühing:

- väärtustab iga last
- lähtub lapse ja noorte huvidest
- väärtustab lapse parima kasvukeskkonnana perekonda
- toetab oma tegevusega lapse ja noorte osalust
- on avatud uutele ideedele

Sillamäe Lastekaitse Ühingu **tegevuse põhisuunad**

Organisatsioon

Liikmete võimestamine eestkoste ja praktilise tegevuse teostamiseks kohalikul tasandil, kohalikest vajadustest lähtuvalt ja kohaliku omavalitsusega koostöös.

Valdkond

Sillamäe Lastekaitse Ühing jälgib laste õiguste tagamise ja lastekaitse valdkonnas toimuvat. Juhib tähelepanu lapse õiguste rikkumistele, teeb ettepanekuid olukorra parandamiseks. Pakub välja ja viib ellu uusi algatusi laste, noorte ja perede toetamiseks.

Ühiskond

Lapse ja noore õigustest teavitamine ja ühiskonna väärtushinnangute ja hoiakute kujundamine lapse ja noore õiguste paremaks tagamiseks.

Strateegilised eesmärgid ja põhitegevused on

Sillamäe Lastekaitse Ühingu strateegilised eesmärgid ja nende saavutamiseks vajalikud põhitegevused on järgmised:

1. liitumine Lastekaitse Liidu ja noorsootöö programmidega

- a. ühiste seisukohtade väljakujundamine organisatsiooni siseselt arutelude ja tõhustatud infoliikumise kaudu;
- b. toimiva süsteemi loomine info kogumiseks ja analüüsimiseks laste olukorrast.

2. laste õiguste teadvustamine lastele ja täiskasvanutele

- a. spetsialistide koolitus;
- b. avalikkusele suunatud selgitustöö;
- c. teabematerjalide ja erialakirjanduse väljaandmine.

3. lapse ja noore mitmekülgse arengu toetamine edukaks toimetulekuks igapäevaelus

- a. toimiva mehhanismi loomine laste arvamuse väljaselgitamiseks ja laste kaasamiseks oma tegevuse kavandamisse;
- b. uute algatuste ja ideede pakkumine ning elluviimine, mis aitavad kaasa vanemliku kasvatuspraktika tõhustamisele koostöö edendamise laste- ja noorteorganisatsioonidega.

4. sidemete ja koostöö arendamine teiste laste ja noortega seotud organisatsioonidega Eestis ja välismaal

- a. koostöövõrgustiku loomine ja tugevdamine laste- ja noorteorganisatsioonidega;
- b. liitumine koostööpartnerite ja võrgustikute algatuste ja projektidega (Peace Child International, EAPN, Anna Lindh Foundation, Asia-Europe Foundation, erinevad võrgustikud Läänemere, Põhjamaa, Vahemere regioonidest, jt.);

5. organisatsiooni pideva arengu tagamine

- a. koostöö tõhustamine siseriiklikul ja rahvusvahelisel tasandil partneritega, kelle kohustus ja/või huvi on panustada lapsesõbralikuma ühiskonna kujundamisse (koostöö omavalitsuste liitudega, MTÜ- dega, avaliku sektoriga, partnerorganisatsioonidega Lätis, Leedus, Soomes, Rootsis, Vahemereriikidest ja Venemaal. Osalemine ELi koostöövõrgustikes);
- b. pideva mitmetasandilise (juhtkond, bürootöötajad, liikmeskond ja partnerid/toetajad) arendustegevuse tagamine (Organisatsiooni põhiväärtuste sõnastamine, organisatsiooni tegevuse mõju hindamise süsteemi väljatöötamine, töötajate motivatsioonisüsteemi välja töötamine, suhtekorraldusstrateegia, imago kujundus).

Sillamäe Lastekaitse Ühingu tegevus on seotud ja eesmärgistatud LÕK põhimõtete järgimisega ning artiklites sätestatuga. ÜRO lapse õiguste konventsioon lähtub põhimõttest, et lisaks vanematele on ka ühiskonnal kohustus tagada ja igati kaasa aidata laste põhivajaduste rahuldamisele ning pakkuda tuge lapse isiksuse, annete ja võimete arenguks. Eesti Vabariik, ühinedes konventsiooniga võttis endale kohustuse need nõuded ellu viia. Laste olukorra kohta teabe kogumine ning selle analüüsimine võimaldab selgunud probleemide põhjal teha ettepanekuid lahendusteede leidmiseks.

Sillamäe Lastekaitse Ühingu liikmeskonda kuulub 180 füüsilist isikut.

Organisatsiooni juhtimine ja arendus toimib kolmetasandilises tegevuses (strateegiline juhtimine, igapäevane organisatsioonitöö ja tegevuste juhtimine ning rakenduslik töö, mis on seotud projektides püstitatud eesmärkide saavutamise). Sillamäe Lastekaitse Ühing on pidanud korralised koosolekuid 26.01., 23.02., 23.03., 27.04., 25.05., 22.06., 03.08., 24.08., 28.09., 26.10., 30.11., 21.12.2018. Koosolekutel käsitletud teemad on hõlmanud peamiselt Sillamäe Lastekaitse Ühingu arendamise küsimust aga ka Lastekaitse Liidu, Ida-Virumaa Kodanikuühiskonna Võrgustiku ja Ida-Viru sotsiaalpartnerite 2018.a. tegevusvaldkondade ja programmide ning teiste koostööpartnerite/võrgustike tegevusega seonduvat, rahvusvahelise koostöö teemat Vahemere ja Asia-Euroopa piirkondades, laste vaba aja sisustamise temaatikat, lastekaitse liikumise ning noorte temaatilisi üritusi ja koostöötegevusi, seminare ja konverentse (s.h. ka rahvusvahelisel tasemel), SSCW programmide teemadel ja nendel osalemist, organisatsiooni tegevuste rahastamisega seonduvaid küsimusi, EKAKi komisjoniga seonduvaid küsimusi, noorte osaluse edendamise küsimust, avalike suhete ja äri partnerite koostöö temaatikat ning üldkogu ettevalmistusega ja läbiviimisega seonduvaid küsimusi.

Sillamäe Lastekaitse Ühingu tegevjuhiks on Irina Golikova, bürootöötajate koosseisus Irina Golikova, Elizaveta Cheremisina, Anna Ivanova, Vassili Golikov ja Aleksei Petrov. Valdkonna- ja projektijuhid ning töötajad/praktikadid/vabatahtlikud projektide/organisatsiooni juures olid Alsu

Hamidulina, Stepan Bondarenko, Tatjana Raudsepp, Eigo Varemäe ja teised.

Töötasude üldsumma 2018. aastal moodustas koos sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksuga 16711 eurot (eelmisel aastal 12674 eurot). Töölepingu alusel on arvestatud 16711 eurot (eelmisel aastal 12674 eurot) ja töövõtulepingute alusel on arvestatud 0 eurot (eelmisel aastal 0 eurot).

Kokku 2018 aastal otseselt võttis osa Sillamäe Lastekaitse Ühingu projektides, koolitustest ja üritustes 3539 inimest, lisaks neile oli Ühingu erinevate veebilehtede külastajaid kokku üle 164246.

AASTA TEGEVUS

Sillamäe Lastekaitse Ühingu tegevus on 2018 aastal jaotatud nelja erineva valdkonna vahel.

1. Liitumine Lastekaitse Liidu programmide ja projektidega
2. Eesmärgipõhine projektitegevus
3. Koostöö - kohalik ja rahvusvaheline
4. Organisatsiooni arendamine

1. LIITUMINE LASTEKAITSE LIIDU PROGRAMMIDE JA PROJEKTIDEGA

Valdkonna üldine eesmärk on aidata kaasa ühiskonna kujundamisele, kus lapse inimõigused on teadvustatud ja tunnustatud ning lapsi puudutavate poliitkate ja strateegiatega vastuvõtmisel on esikohale seatud laste huvid ja vajadused. SLÜ on edendab aktiivset koostööd Lastekaitse Liidu ja teiste laste- ning noorsootööorganisatsioonidega ja jälgib laste õiguste tagamise ja lastekaitse valdkonnas toimuvat ning juhib tähelepanu lapse õiguste rikkumistele ja teeb ettepanekuid olukorra parandamiseks.

Tegevused:

1. "Kasvame koos vabadus ja vastutustunne"

Projekti peaesmärk oli propageerida positiivset perekasvatust vanemate ja laste omavahelises koostöös arendades ja tugevdades peremudelit ja seeläbi lapse arengut toetavat kasvukeskkonda.

Otsesed eesmärgid:

- Edendada laste ja nende vanemate omavahelist koostööd.
- Tutvustada lastekaitse konventsiooni ja lapse õigusi ning kohustusi.
- Viia läbi nii vanematele kui lastele suunatud seminarid vastavalt nende arenguvajadusele ja perekasvatuse põhimõtetele.
- Viia läbi praktilisi tegevusi koos vanemate ja lastega, mis pakuvad ka konkreetseid praktilisi oskusi.

Projekti tegevuste jooksul keskenduti laste ja nende vanemate omavahelise koostöö ja teineteisemõistmise suurendamisele. Lisaks seminari ja koolituse vormis jagati ka teoreetilist informatsiooni ja propageeriti lastekaitse õiguste konventsiooni põhiseisukohti – iseseisvust ja toetavaid kasvatusmeetodeid ja EV laste huvikaitse programme vastavalt nende arenguvajadustele. Lisaks praktilised ühised tegevused pakkusid ka konkreetseid praktilisi oskusi.

Projekti sihtgrupp: esialgselt oli plaanitud 10 peret (vanemad ja lapsed) ja 60 last, aga projekti jooksul osalejate arv oli korduvalt suurem kui plaanitud. Kaasatud olid nii pered (vähemkindlustatud) kui lapsed lasteaiast ja koolidest lastekaitsepäeva tähistamisel. Kokku osales otseselt 115 inimest (spetsialistid, vanemad ja nende lapsed).

Tegevuse lühikirjeldus

- **4. Mai 2018 "Teeme ära!" ühistalgud ning koolitus "Vabadus ja vastutustunne" - lastekaitsejad, noored ja vabatahtlikud** osalesid plaanitud üritustes "Märka last" keskuse ning ümbrususe korristamisel.
- **15. Mai 2018 toimus SSCW liikmetele, lastevanematele ja spetsialistide ümarlaud "Kuidas elab Ida-Virumaa lase? Täna ja homme"**, mille raames toimusid vaba arutelud ja grupitööd (kuidas paremini kaitsta laste huve ning teostada meie ühist huvikaitset riigi, äri ja meedia esindajatega). Seminari raames tõstisime osalejate teadmisi ja oskusi spetsialisti kaasjuhtimisel. Jagasime ka SKA ja Rajaleidja poolt valmistatud kasulike materjale.

- **1. Juunil 2018 toimus lastekaitse päeva tähistamine Sillamäel.** Lastele pakuti mängu- ja meelelahutusprogramm ning jagati erinevaid meeneid ja komme EV100 puhul. Lastevanematele ja spetsialistidele jagati lastekaitsetööga (laste õigustest) seotud õppe ja levitusmaterjale lisaks ka tutvustasime "Märka Last" ajakirja.
- **Seotud tegevusena toimus 01.06.201 Sillamäel "Lapse sõber" tiitlite välja jagamine** erinevates kategooriates (meedia, haridus, KOV jm). Tunnustamiskonkursi 2018 a. laureaate nimekiri on leitav veebilehel: <http://www.sscw.ee/?id=14826>
- **Peale tunnustamisürituse läbiviimist toimus ka venekeelse kogumiku "Kasvame koos vabadus ja vastutustunne" esitlemine.**

Projekti tulemusena valmis väike kogumik/käsiraamat "Kasvame koos vabadus ja vastutustunne" vene keeles, autor I.Golikova. Käsiraamat sisaldab teoreetilist ülevaadet projekti teemast ning praktilisi näpunäiteid ja erinevaid praktilisi ülesandeid vanematele kuidas läbi mängude rääkida perekasvatusest, lastega nende õigustest ja kohustustest ning tunda ennast vabana kuid olla vastutustundlik. Kõik materjalid saavad olema üleval organisatsiooni kodulehel www.sscw.ee

2. Märka last keskuse töö. Jätkunud on ka SLÜ tegevus Sillamäel Viru 39a aadressil asuva "Märka last" keskkuses, mida juhib Irina Golikova koos oma meeskonnaga:

- sotsiaaltöötaja vastuvõtt (vajadus põhine teenus);
- psühholoogi vastuvõtt (vajadus põhine teenus);
- terviseklubi 40 tundi kokku
- tööpraktika käivitamine SLÜs ja Märka Last keskkuses töötutele inimestele koostöö Töötukassaga
- koostöö kohalike koolidega, MTÜdega erinevate projektide/programmide raames
- aasta ringselt oli avatud mängutuba lastele tasuta, mida SLÜ pakub tasuta ainsana linnas
- Jätkuvalt osaleme Teeme Ära algatuses 2018 a.
- toetust ja abi on saanud 23 perekonda.
- koostöös Lastekaitse Liiduga on jätkunud ka lapsevanemate nõustamine advokatuuri poolt.

Kuid, juhatus arutelul ning ressurside piiretletud arvu puhul, Sillamäe LÜ juhatus otsustas peatada Märka Last keskuse teenuste arendamist, kuni leiab uusi ruume ning KOVi nõustab kaasrahastama vajalike teenused ning avibajavate perede toetamist, kuna ilma KOVI toetuseta ei ole võimalik edasi jätkusuutlik teenusi pakkuda.

Lastekaitse Liitu programmidest ning seotud tegevustest võttis 2018 aastal osa kokku üle 386 inimest.

2. EESMÄRGIPÕHINE PROJEKITEGEVUS

Ühingu tegevuse eesmärkideks on liitumine laste- ja noorsootöö alaste programmidega; laste õiguste teadvustamine lastele ja täiskasvanutele; lapse mitmekülgse arengu toetamine edukaks toimetulekuks igapäevaelus; probleemide ennetamisel orienteeritud süsteemi kujundamine ja ühtne tegevus selle realiseerimisel; sidemete ja koostöö arendamine teiste laste ning noortega seotud organisatsioonidega Eestis ja välismaal ja Ühingu liikmete ühiste huvide eest seismine.

Eesmärkide täitmiseks on SLÜ loonud programme, mille raames viib ellu erinevad projekte.

Tänaseks on Sillamäe Lastekaitse Ühingu käimas järgmised programmid:

- Aktiivse kodaniku programm
- Soolise võrdõiguslikkuse programm
- Lõimumise programm
- Noorte osaluse ja co-managemendi programm
- Jätkusuutliku ja sotsiaalse ettevõtluse/innovatsiivsuse arengu programm
- Vabatahtliku jtegevuse ja kodanikuühiskonna arengu programm
- Laste õiguste ja perearendamise programm
- Rahvusvahelise koostöö edendamise programm
- Sillamäe Lastekaitse Ühingu ja Lastekaitse Liidu ühise keskuse "Märka Last" käigushoidmine ja arendamine (programm on peatatud)

Sellele lisaks toimub lühemajalisi eriteemalisi tegevusi kooskõlas ühingu tegevuste eesmärkidega.

TEGEVUSED:

1. Muusikal “Aelita 2.0 ehk Märka inimeses imet” (2017-2018)

Suur projekt “Märka inimeses imet” sisaldas erinevate rahastajate poolt kaasrahastatud väiksemaid projektide ning, et ühtlustada teksti selle suure projekti kohta toome kõik seotud väiksemad projektid ühe suure sektsiooni alla mille nimeks jääb “Märka inimeses imet” või noortemuusikal “Aelita 2.0”. Selle projekti eesmärgiks oli luua Eesti tulevikuvisioni käsitlev haridus - ja kultuuriüritus tuues kokku erineva taustaga, erinevatest kohtadest, erinevast rahvusest lapsed ja noori, et luua võimalusi koostööks ja ühiselt leida lahendusi riigi tulevikku mõjutavatele probleemidele nagu kõigi ühiskonnaliikmete võrdne osalus ja kaasatus ühiskonna tähtsate küsimuste otsustusprotsessidesse, salliv suhtumine erinevustesse ja kultuuridevaheline dialoogi läbi kultuuride ja hariduse arendamise ning ka teaduse populariseerimine ning noorteosaluse suurendamine. Noori julgustati olema ja loovad, ettevõtlikud ja avaldama oma arvamust Eesti ühiskonnas valitsevate probleemide kohta, aga ka olema sallivad teiste inimeste ja rahvusgruppide sõnaõiguse suhtes.

Projekti põhitegevused toimusid enamasti 2017 a. kuid 2018 a. toimus projekti kulminatsioon esilavastusega Tallinnas.

Projekti peaürituse, muusikali “Märka inimeses imet” loomisesse oli kaasatud Eestis elavad lapsed ja noored (nii eesti kui vene keeles) ning neile abiks ka spetsialistid (erinevatest kultuuri ja haridusasutustest: n.n. Teater Vanemuine, Tallinna Georg Otsa Muusikakool, erinevad tantsu - ja huvikoolid jne), amatöörid, huvitundjad ja kõik see on pühendatud ja kingiks Eesti Vabariigi 100. sünnipäevale. Muusikali loomisprotsess toimus läbi multikultuurse ürituste seeria, mis hõlmas kontsert-võistlusi osalejate valikuks, aruteluseeriat hariduse, kultuuridevahelise suhtlemise ja lõimumise tuleviku üle Eestis, et tutvustada kultuure ja populariseerida erinevaid noorte võimalusi (kutseharidust, kõrgharidust) ning edendada lõimumist ja sallivust ühiskonnas ning teineteisemõistmist ja avatumat suhtumist Eestisse kui multikultuursesse ühiskonda.

Projekti sihtrühmaks on 14 - 26 aastased noored ja kaasatud on ka täiskasvanud inimesed (eesti ja vene keelt kõnelevad noored ning ka muukeelsed), erineva etnilise kuuluvuse ja majandusliku taustaga. Kaasatud on võimalikult lai hulk noori suurtest ja väiksetest linnadest/valdadest, küladest, vähemusrahvuste seltse ja vähemusrahvuste kultuuriväljundeid (koore, näitemänguseltse, kunstiringe, audiovisuaalkunsti esindajaid, lauljaid, muusikuid, amatööre, jne). Projekt lõppes ametlikult 2018 alguses, kuid **otseselt osales projektis (2018 a.) üle 1281 inimest**, kaudne osalejate arv sellest veelgi suurem (pealtvaatajad võistlustel, muusikalil ja aruteludel ning meediakajastuse kaudu osa saajad). Noored kaasati Üle Eesti, aga ikka põhiliselt **4 suurest piirkonnast Virumaa (Ida), Tartumaa (Lõuna), Pärnumaa (kaasa arvatud Saared ja Läänemaa) ja Harjumaa (Harju vallavalitsused ja Kesk-Eesti piirkond)**. Kaudne kasusaajate arv on üle 10 000 inimest.

Projekti “Märka inimeses imet” raames oli loodud interdistsiplinaarsena (põimides omavahel haridus, kultuur ja sotsiaal valdkonnad), haarates erinevaid inimesi erinevatelt kunstialadelt, nii kirjanikke, näitlejaid, lavastajaid, kunstnikke, amatööre, noori loov inimesi, kui ka haridusealadelt õpetajad, kooli õpilasi, tudengeid, noorsootöötajaid kui teisi. Projektist sai Eesti hariduse ja kultuurialase koostöö põhivedajaid – ületades barjääre, edendades mobiilsust kultuuri, hariduse ja noorsoosektoris, luues sidemeid Eesti erinevate kogukondade vahel ja julgustades hariduse, kunsti ja kultuuri tsirkulatsiooni.

Muusikali põhi teemad:

- Mitmekesisus ühiskonnas
- Väärtused ja õigused
- Koostöö ja osalus/ kaasatus
- Teaduse populariseerimisele
- Kultuuridevaheline dialoog ja keele väärtustamine
- Eesti Vabariigi ja noorte tulevik (hariduse ja töövaldkonnas)
- Teineteist mõistmist
- Võrdne kohtlemine
- EV100

Sihtgrupid: 14-26 aastaste noorte seas on suurenenud teadlikkus kultuuridevahelise ja põlvkondade vahelise dialoogist, noored saavad uued oskused ja teadmised hariduse ja kultuuri valdkonnas, suurendavad oma loovust ja ettevõtlikust, pakkuvad uued algatused ning läbivad selle tekkivad uued võrgustikud ja koostöövorme, lisaks sellele projekt panustab ka lõimumis protsessile

ja inspireeriv noori panustama ja osaleda omavalituses tegevuses. **Otsene mõju (projekti jooksul aastatel 2017 ja 2018 aa.) 2367 noort, kes osalesid projekti tegevustes.**

Organisatsioonid, kellega on tehtud koostööd projekti läbiviimise käigus 2018a.:

Loovpartnerid: Tartu Vanemuine Teater, Teadusteater “Kolm Pörsakest”, Tallinna Georg Otsa Muusikakool, Sound Music kitarristudio, Tantsustuudio Shate, MTÜ Dance Box Studio, MTÜ Columbiana, Narva Sümfoniaorkester, Grimm Kool, Tallinna Ülikooli Balti filmi, meedia, kunstide ja kommunikatsiooni instituut jt.

Äripartnerid: Nokia Kontserdimaja, Tallink Grupp.

Info ja meedia toetajad: EV100 meeskond, Töötukassa, Rajaleidja, Lastekaitse Liit, Eesti Noorteühenduste Liit, Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendust, EMSL, Postimees, Delfi, ERR portaalid, ETV+, Raadio 4, Kuku raadio, Terevisiooni saade ETVs, ajaleht Põhjarannik, ajakiri “Kodu ja pere”, Lastekaitse Liidu “Märka Last” ajakiri, Facebook, Solariskeskus, www.teater.ee, kultuur.info, jt.

Hariduslikud asutused: Tartu Ülikooli, Tartu Ülikooli Narva kolledž, Tallinna Ülikool, Tallinn Tehnika Ülikool, Euroakadeemia, Eesti koolide võrgustik.

Toetajad: Tallinna Spordi ja Noorsooamet, Tallinna Linnavalitsus, SEB Heategevusfond.

Rahastajad: EV100, Integratsiooni Sihtasutus, Kultuuriministeerium, Sotsiaalministeerium, Haridus- ja teadusministeerium, Kultuurkapital ja Kodanikuühiskonna Sihtasutus.

Püstitatud eesmärgi saavutamisele oleme väga rahule jäänud. Positiivset mõju näitab projektis osalenud noorte arv ja ka see, et noored olid pärit erinevatest piirkondades. Positiivne muutus, et noored said rohkem avatud, sallivad ja näevad teine teist kui sõbrad. Noored: “*Oli elav ja lõbus; oli sisukas ja mitmekesine*”. Noored mainisid oma tagasisides, et nad on väga rahul tehtud tööga ning eriti tänasid kogu loovmeeskonda, kaasatud eskerdid ning projekti toetajaid.

PROJEKTI ELLUVIIMINE:

Projekti tegevused olid jägatud viie osa vahel:

Meediakampania (Meediakajastus ja maakondlik reklaamikampania) ja osatäitjate tunnustamine ehk. Laiema üldsuse kaasamiseks projekti ja ühiskondliku taseme saavutamiseks. (veebileht www.muusikal.sscw.ee ja reklaamikampania).

Meediakampania info oli levitatud erinevate võrgutikutega kaudu seal hulgas ka IVEK, EMSLi, ANK, Lastekaitse Liidu, Tallinna Spordi ja Noorsooameti, meie ametlike koostööpartnerite kaudu: Georg Otsa nimeline Tallinna Muusikakool, Shate Tantsukool, teadusteater “Kolm Pörsakest”, Teater “Vanemuine”, Tallink Hotels jt, meie koolide võrgustiku, SSCW uudiskirja saajate (üle 10.000 inimest) ja palju muud. Lisaks sellele ametlikult oleme promonud projekti tegevused ja pea väljundid läbi ametliku meedia (ajalehed, TV, Raadio ja veebiportaalid): Põhjarannik, Pere ja Kodu, Lastekaitse Liidu ajakiri “Märka Last”, Ajakiri “Pere ja Kodu”, Postimees, Delfi, ERRi uudiste portaal, KUKU raadio, Raadio 4, ETV+ saadetes, Tallinna TV, www.kultuur.info, EV100 veebilehel, www.teater.ee jt. Solarise kaubanduskeskuses väliskeerandites, sise raadio ning Nordea kontserdimaja ja Piletilevi veebilehel.

Muusikali “Märka inimeses imet” produktsioon

Muusikali ettevalmistamine (loova ja tehnilise meeskonna töö) iga kuulised koosolekud.

Loovmeeskonna liikmed olid:

Hariduslik ja kultuuriline ekspert: Irina Golikova

Libreto ja laulutekstid: Loone Ots

Lavastajad: Reeda Toots ja Kaarel Orumägi

Muusikajuht: Siim Ajmla

Koreograaf: Natalja Šabartšina

Kunstnik: Maarja Pabunen

Kostüümide kuntsnik: Liisi Väljaots

Videoinstallatsioonid: Marek Soo

Grimm: Janika Olup

Heli ja Valgusinstallatsioonid: Margus Jaago

Eriefektide tiimi juhendaja: Omari Loid (Teadus teater “Kolm Pörsakest”)

Produtsent ja idee algataja: Vassili Golikov

ning Tehniline meeskond: Event Centre meeskond, Event Entertainment meeskond, Sillamäe LÜ vabatahtlikud, Nordea kontserdimaja meeskond.

Hariduse, kultuuri ja noorsoo küsimustes kasutasime järtmiste ekspertide abi: Eduard Odinets, Maire Merioja, Kelly Grossthal, Kari Käsper, Kristjan Tedremaa, Arne Saluveer, Tiina Adamson, Kristina Kallas ja teised.

Õppejuhend õpetajatele, noorsootöötajatele ning huvitudjatele noorte osalemisest, mitmekesisusest, dialoogist kodanikuühiskonnas ja koostööst. (eesti ja vene keeles). Valmis õpetajate ja noorte koostöös, seminaride ja koostöökohtumiste ja toimetajate koosoleku raames. 4. novembrist 2017 kuni veebruar 2018 projektimeeskond koos kaasatud noortega, ekspertidega ja asutustega (organisatsioonidega) tegid ära suure töö õppejuhendi ettevalmistamiseks. Õppejuhendit esitleti ametlikult esilavastusel ning tehti kättesaadavaks PDFi ja ühe trükiversiooni kujul Tallinnas. Kõik materjalid toimetatakse, tõlgitakse ja avaldatakse eesti ja vene keeles ametliku veebilehel. Kõik muusikali materjalid (libreto, laulud, muusika, noodid, seminaride materjalid tõlgitakse ja avaldatakse eesti ja vene keeles). **Õppejuhendi valmimisele oli kokku kaasatud 54 inimest (eksperdid, sisulised panustajad, tehniline meeskond ning toimetuse juhtkond).**

“Aelita 2.0” muusikali pealavastus toimus 22. Veebruaril 2018 kell 18.00 Tallinnas Nodea Kontserdimajas, Tallinnas, mis oli pühendatud ka EV 100. Detsemberist 2017 kuni veebruar 2018 toimusid proovid (Jõhvis, Tartus ja Tallinnas) nende hulgas ka kaks peaproovi 04.02.2018 ja 21.02.2018, igast *peaproovist võttis osa üle 136 inimese (lauljad, tantsijad, näitlejad, muusikud ja muu muusikali personal)* Kokku toimus 16 proovi päeva.

Otseülekanne videot saab vaadata siin: <http://muusikal.sscw.ee/video/>

Lavastuse tagasiside nii pealtvaatajatelt kui ka kutsutud külalistelt (suurasaadikud, ministeeriumi esindajad, erinevate haridusliku, sotsiaal ja kultuuri asutustel) oli väga positiivne.

Projekti koduleheküljel www.muusikal.sscw.ee arhiveeriti stsenaarium ja muusika ning video materjalid eesti ja vene keeles autoritasust vabalt allalaadimiseks.

Projekti mõõdetavad tulemused:

- Korraldatud infokampaania riiklikul kui ka kohalikul tasandil.
- Projekti lõpus on jätkusuutlikult töötamas muusikali veebileht, kust saab saada infot: allalaadida muusikat, libreto ning tutvuda kogu projektiga, s.h. vaadata muusikali ametlik video salvestus.
- SLÜ võimekus on tugevdatud ja koostöövõrgustik veelgi laiem ja mitmekesisem.
- Osalejad on saanud uusi teadmisi ja oskusi kultuuridevahelisest haridusest, mitmekesisusest, lõimumisest ning erinevate huvigruppide kogemusest, mida saavad kasutada oma igapäevatoos võta arvesse õpitud ja kogetud.
- Osalejad said inspiratsiooni teaduse populariseerimisel ning edasi õppimisel.
- Osalejate vahel on tekkinud algatusi, uusi koostöö kontakte ning võrgustike.

Projekti praktilised väljundid:

- Projektist võttis otseselt osa 2367 (1086 inimest ning üle 850 pealtvaatajat + 431 noorte oskuste päeval osalejad ning 25 koostööpartnerid erinevatest organisatsioonidest (teaduse, hariduse, kultuuri, sotsiaal ning noorsootöö valdkonnadest).
- Meedia ja sotsiaalmeedia kampaania “Märka inimeses imet”, mille kaudu jõusime üle 50 000 inimesteni
- 6 Seminari ja diskussiooni kodanikuhariduse/noorte küsimuste üle (hariduse, kultuuri valdkonnadest), mille tulemusi kasutati lõpliku lavastuse stsenaariumis kus osales 325 inimest
- Muusikali “Aelita 2.0” 1 peaproov ja esilavastus 21-22.02.2018a. (136 inimest)
- Tunnustamis üritus, et tänada projekti osalejad ja toetajad ning partnerid. ning avalik arutelu koos osatäitjatega ja huvitudjatega enne ja peale esilavastust, et kinnistada projekti ideid. (136 inimest)
- Projekti materjalid s.h. muusikali libreto on tõlgitud kolme keelde eesti, vene ja inglise
- Projekti raames on loodud Aelita 2.0 noorte võrgustik ja facebooki grupp (kuhu kuuluvad nii projektis osavõtnud noored kui ka muusikali osatäitjad s.h. ka professionalid)
- Trükkitud muusikali kava eesti keeles 500 tk ja lendlehed 500tk ning 400 postrid eesti ja vene keeles.
- Projekti oluline väljund on ka uhkus ühtse Eesti pärimuse üle, Eesti kui ühtse kogukonna tunde edastamine meedia ja etenduste ning diskussioonide kaudu.

2. “Co-management Eestimaa 2018 - Noorte osalus otsustusprotsessides, huvikaitse ja noored poliitikas”

Projekti eesmärgiks oli jätkata edendada dialoogi noorte ja kohalike omavalitsusüksuste vahel, motiveerida noori huvi tundma ja aktiivselt osalema (seista oma huvide eest) omavalitsuste tegevuses, aktiivselt võtta osa Riigikogu ja Euroopa Parlamendi valimistes ning mõjutada noori puudutavaid otsuseid/lubaduseid tuleva poliitiliste avaldustes.

Projekti “Co-Management Eestimaa 2018” raames viidi läbi **22 kodanikuhariduse seminari** eesti keeles+vene keeles kus oli vajadus, **3 dialoogisessiooni** kohalike omavalitsuste esindajatega Jõhvis, Tartus ja Tallinnas (linnapea, abilinnapea, linnavalitsuste ametnikud). Kõige suurem ja märkamisväärseim üritus oli traditsiooniline **VI Noortefoorum 2018 “Co-management: täna valin ja otsustan mina!**“, mis tõi kokku 182 inimest üle Eesti. Noored osalesid traditsiooniliselt aktiivselt ning tulid välja heade ettepanekute ja mõtetega, mida saaks tulevikus arutleda ja võimalusel ka ellu rakendada koostöös KOVidega ja kaasatud partneritega. Projekti raames toimus ka traditsiooniline **tunnustusüritus “Noor sädemeke”** kus Sillamäe Lastekaitse Ühing koos oma partneritega tunnustavad noorte arengusse panustajaid. Seekordse konkursi peamiseks märksõnadeks olid julguse ja noorte kaasatuse toetamine.

Iga osaleja sai kodanikuhariduse seminaride, dialoogisessiooni ja foorumi lõpus ka allkirjastatud osalemise sertifikaadi, kus toodi välja käsitletud teemad ja nende maht.

PROJEKTI ELLUVIIMINE:

Projekti elluviimine toimus vastavalt esitatud projektile aga toimusid väiksed korralduslikud ümberkorraldused seoses seminaride läbiviimise ajadega (kuna raske ikka koolijuhtkonnaga leppida kokku) ning me viisime uued läbirääkimised, kuna neid olid siiski vajalikud elluviimise edukuse tagamiseks.

Lõppkokkuvõttes asukohtade ja koolitajatega läbirääkimiste ning kulu ja tegevusest saadava kasu võrdluse ja osalejate võimalikult suure arvu tagamise eesmärgil tehtud analüüsi tulemuseks oli see, et me viisime mõned kodanikuhariduse seminarid teistesse kohtadesse kui algselt planeeritud.

Projekti jooksul viidi läbi järgmised tegevused:

- 22 Mitteformaalsed kodanikuhariduse seminarid
- 3 Dialoogi sessiooni (Jõhvis, Tartus ja Tallinnas)
- VI traditsiooniline Noortefoorum 2018
- Traditsiooniline tunnustamiskonkurss “Noor sädemeke” 2018 (aasta noortetegu, noorsootõtaja ja noorte arengutoetaja).
- Uuring “Noorte osalusemise takistused KOVi ja Riigikogu valimistel, noorte teadlikuse toetamine poliitikas ja kaasamine otsustusprotsessides”.

MITTEFORMAALSED KODANIKUHARIDUSE SEMINARID

Kodanikuhariduse seminaride oli paralleelselt nii informatiivne kui praktiline funktsioon. Kodanikuhariduse seminaridel jagati teoreetilist informatsiooni kohaliku omavalitsuse olemuse ja tegevuse kohta ning viidi läbi rollimängul põhinevad harjutused, tutvustati “Co-management” meetodikat noortele ja osalenud õpetajatele/noorsootõtajatele, et luua uusi praktilisi oskusi ja läbi mängida spetsiifilisi olukordi, mis tulevad hiljem igapäevaelus kasuks, arvestades et 2019 a. noored osalevad Riigikogu ja Euroopa parlamendi valimistel ning kodanikuhariduse roll õpilaste kodanikuühiskonnaga lõimimisel ja nende silmaringi avardamisel suurenes veelgi. Noored valmistasid ette ka oma ettepanekud kohaliku elu parendamiseks, ning hiljem läbi mängu püüdsid need ideid ellu rakendada ja teostada “simuleerides valla/linnavolikogu istungit”. Kodanikuhariduse seminaride raames, selgelt väljendasid soovi õpida sügavalt kui (praegune õppetundide arv õpekava raames võimaldab neile kohaliku ja riikliku poliitikat, ning ka eriti parteide süsteem ja nende programmid/ideed, ehk luua politoloogia erikursus.

Kodanikuharidus edendab ka ettevõtlikust ning kriitlist mõtlemisviisi. Seminari eesmärgiks oli tõsta teadlikkust nende võimalustest, anda lisa teadmisi ja oskusi ning kaasata neid toimuvasse protsessi (kohalikul ja regionaalsel ning riiklikul/Euroopa tasemel). Seminaride raames kaasime vajalikke eksperte ja koostööpartnereid noortevabaihendusest, kohalikest omavalitsusest/volikogudest ja mujalt. Tore, et paljud noored on muutnud oma mõtlemisviisi, et olla aktiivsemad ja võtta vastutust oma kogukonna elu korraldamise eest ja valmis pakkuma ja teostama paremaid lahendusi ise, kaasates vajalikud partnerid ning kindlasti ka KOV.

Kodanikuhariduse seminarid käsitlesid kõiki planeeritud alateemasid:

- Co-managementi ja noorte ja KOVi koostöö mõisteid.
- Co-managementi teooria ja praktika
- Kohaliku omavalitsuse volikogu, Riigikogu ning Euroopa parlamendi valimise seadus
- Noortele tutvustati kogumik "Co-management: Teel koostöö poole" ning ENLi poolt pakutavad head õppematerjalid.
- Kohalikud algatused ja koostöö võimalused ning rahastuse võimalused ideede teostamiseks
- Noorte osalemine Riigikogu ja Euroopa valimistel 2019a.
- Noorte ja noorteorganisatsioonide algatused

Kodanikuhariduse seminarid toimusid järgmiselt:

1. Ehte Gümnaasiumis, - 2 korda (25.09.18 ja 26.09.18) osales 82 inimest
2. Tallinna Kesklinna Vene Gümnaasiumis (3.10.18) osales 56 inimest
3. Tallinna Juudikoolis (14.11.18) osales 33 inimest
4. Euroakadeemias, - 2 korda (10.10.18 ja 5.11.18) osales 69 inimest
5. Tallinna Ülikoolis - (12.10.18) osales 35 inimest
6. Tallinna Linnamäe Vene Lütseum – (30.10.18) osales 39 inimest
7. Seminar - Narva Soldina Gümnaasiumis, (25.09.18) osales 40 inimest
8. Seminar – Kose Gümnaasiumis, (28.09.18) osales 28 inimest
9. Seminar - Narva Keeltelütseum (02.10.18) osales 78 inimest.
10. Seminar - Jõhvi Vene Põhikool (09.10.18) ja Jõhvi Gümnaasium (10.10.18), kokku osales 67 inimest.
11. Seminar - Narva Kesklinna Gümnaasium, (02.10.18) osales 42 inimest
12. Seminar - Kiviõli Vene Kool (12.10.18) osales 43 inimest
13. Seminar - Kohtla-Järve Maleva Põhikool (05.10.18) ja Ida-Viru Kutsehariduskeskus Jõhvis (10.10.18) osales 58 inimest
14. Seminar - Kohtla-Järve Kesklinna Põhikool (28.09.18) ja Kohtla-Järve Tammiku Gümnaasium (03.10.18) osales 66 inimest
15. Seminar - Elva Gümnaasiumis, (05.10.18) osales 25 inimest
16. Seminar - Tartu Aleksander Puškini Kool ja Tartu Annelinna Gümnaasium (02.11.18) osales 55 in.

Kokku kodanikuhariduse seminaridest võttis osa 816 inimest.

Kodanikuhariduse seminaride lõpus viidi osalejate seas läbi tagasisideküsitlus osalenud õpilaste seas. Küsitluse kaudu kogutud andmed näitasid, et õpilaste reaktsioon püstitatud teemadele ja materjalile oli positiivne, nad leidsid, et said uut informatsiooni (Co-management meetoodika ning ka kaasamise ja osalemise võimalustest) mida nad enne ei teadnud/või et teadvustanud ning on nüüd rohkem huvitatud kaasa lööma kohalikul tasemel kogukonna arendamises ning just läbi aktiivse osalemise valimistel 2019 a. Riigikogusse ja mais 2019 a. Euroopa parlamendi ning koostöö KOVidega ja noorteühendustega noorte probleemidele lahendusi otsimas, Seminaridega rahul oldi ka koolitajate ja õpetajate ning koolitusseeria struktuuriga ning jagatud materjalidega.

DIALOOGI SESSIOONID

Dialoogisessioonide eesmärgiks oli tuua kohaliku omavalitsuse esindajad noortele lähemale ja anda noortele võimalus esitada küsimusi ja avaldada arvamust kohaliku omavalitsuse töö ja tegevuste kohta ning edendada dialoogi traditsiooni, et kohaliku omavalitsuse esindajad näeksid noori ja noorteühendusi kui võrdväärseid partnereid kelle arvamusega peab arvestama ja kellega peaks rohkem koostööd teha. Kokku viidi läbi 3 dialoogisessiooni, kuhu oli kutsutud on mitmete koolide/ noorteorganisatsioonide noored ja noortepoliitikaga tegelevate eksperte ja kohaliku omavalitsuse (võimu) esindajad. Noortel oli võimalus tutvuda KOVi tööga, ning läbi lühi simulatsiooni mängu pidada kohalikuomavalitsuse/ või volikogu istungit kaasates reaalseid poliitikut/ ametnike (s.h. ka linnapea), ettevõtjaid ja ka meedia esindajat. Dialoogi sessioonil viisime läbi ka fookuseeritud paneeldiskussiooni (KOV-i esindajaga) koostöövõimaluste ja olulisemate noori puudutavate teemade (murede) ümber, nagu hariduse rahastamine, vaba aja võimalused, noorte kaasatus poliitikas, noorte tööpuudus ja teised. ning KOVi esindajal oli võimalus anda praktilisi nõuandeid noortele kohaliku omavalitsuse toimimisest. Eriti suure tähelepanu all oli toimuv haldusreform ning arutleti põhjalikult kuidas ja kas haldusreform mõjutab noorte muresid ning mida saaks teha paremaks.

Dialoogisessioonid toimusid Jõhvis, Tartus ja Tallinnas

- **Jõhvi Dialoogisessioon** toimus 12.10.2018 Jõhvi Gümnaasiumis ning kokku osales 95 inimest. Jõhvi dialoogisessioonis võimu esindajate poolt osales Eduard East (Jõhvi Volikogu esimees) ning noortele toeks oli nii Jõhvi Vene Põhikooli ja Jõhvi Gümnaasiumi ühiskonna õpetajad ning teised noored muudes hariduste asutustest ning kutsutud eksperdid ja moderaator.
- **Tartu dialoogisessioon** toimus 18.10.2018 81 inimest. Dialoogisessioonis võtsid osa Tartu haridusasutuste noored ning Noortevolikogu esindajad. Ekspertide hulgas: Andry Padar, Eigo Varemäe, Helen Sarnik, Alar Kaljakin, Jane Kõrts, Sandra Järvala ning Omari Loid.
- **Tallinnas dialoogisessioon** toimus 20.11.2017 Tallink City Hotelis ja osales 105 inimest, nende hulgas ka Tallinna Linnavolikogu liige (Julia Timerbulatova) ning Tallinna Noortevolikogu liige (Kristina Funk) lisaks kutsutud oli ka Tallinna Spordi ja Noorsooameti esindaja. Lisaks neile oli kaasatud eksperdid Töötukassast (Jelna Malõgina) ning tundud kodanikuühiskonna ja ajalooõpetaja Dmitri Rõbakov

Kokku dialoogisessioonidest võttis osa 281 inimest

VI NOORTEFOORUM

VI Noortefoorum 2017 “Co-management: täna otsustan ja koostöö poole” toimus reedel, 24. novembril kell 11.00 – 16.30 Tartu Ülikooli Narva Kolledžis. Kokku noortefoorumil osales 182 inimest.

Noortefoorum oli mõeldud 14-26 aastastele tegusatele ja aktiivsetele noortele, kes soovivad panustada Eesti ühiskonna edendamisse ning kes ihkavad oma häid mõtteid teoks teha. Noortefoorumi eesmärgiks on tutvustada noortele nende võimalusi nii oma kogukonna kui ka kogu riigi tegevuses kaasaraäkimises ning õpetada ja julgustada noori oma ideid täiustama ja ellu viima. Arutleda koos kriitiliselt teemal Eesti kodanikuks olemine ja leida potentsiaalselt efektiivseid väljundeid aktiivseks kodanikuks olemisel.

Foorumi programm oli jagatud kokku kolmeks osaks. Esimese osa moodustas **temaatilised ettekanded** antud valdkonna spetsialistide poolt, et avada teemat põhjalikumalt. Igale ettekandele järgnevalt oli võimalik esitada küsimusi. Ettekannetele järgnevalt toimus laiema huvigruppide ringiga **paneeldiskussioon** ning päeva lõpetasid **praktilised töötoad** eksperdist juhendajaga, kus oli võimalik väiksemas ringis spetsiifilisemat lahata ühte konkreetset teemat koos teiste osalejatega. **Programmi erikülaline** – Anneki Teelahk, Töötukassast ning noortefoorumi pikaajaline toetaja. Foorumi lõpus toimus tunnustamiskonkursi “Sädemeke” võitjate tunnustamine.

Foorumi esimesest osast võtsid osa järgmised eksperdid:

- Keit Kasemets, Euroopa Komisjoni Eesti esinduse juht (ettekandega: Euroopa Parlamendi valimised 2019 – “Seekordlahenvalima.eu”)
- Roger Tibar. Eesti Noorteühenduste Liidu juhatuse esimees (ettekandega: Huvikaitse ja aktiivne osalus – mis imeloom see on?).

Paneeldiskussioon

Teemal: Kas noorte häält ja poliitilised huvid on esindatud tulevatel Riigikogu ja Euroopa Parlamendi valimistel? (hariduspoliitika ja vaba aeg, noorte kaasatus, linnaruumi areng, noorte ettevõtlikus ja tööhõive)

Oma mõtteid jagasid ja vastasid noorte küsimustele järgmised eksperdid/asutuste esindajad: Noorte paneel:

- Heiki Viisimaa, ENL osalusprogrammi juht
- Kristina Funk, Tallinna linna noortevolikogu
- Nikita Lumijõe, Noorpoliitik
- Gerttu Osa, Viimsi Noortevolikogu juht, TTÜ üliõpilane.
- Anton Dijeve, Kohtla-Järve Linnavolikogu noorsoo- ja spordikomisjoni esimees

Ekspertide/Poliitikute paneel

- Eduard Odinetš (Sotsiaaldemokraadid)
- Dmitri Dmitrijev, Riigikogu liige (Keskerakond)
- Maris Toomel, (Reformierakond)
- Marja-Liisa Veiser (Isamaa)
- Aleksei Naumkin, Jõhvi Vallavolikogu aseesimees, poliitik

Foorumi viimane osa (töötoad) toimus järgmiste ekspertide juhtimisel:

- **(Kultuuridevaheline dialoog ja Eesti haridussüsteem)** Multikultuurne ühiskond ja üleminek Eesti keelsele haridusele – (Irene Käosaar, Integratsiooni Sihtasutus)
- **(Kodanikuharidus)** Noorte roll riigi valitsemisel ja aktiivne osalus Riigikogu ning Euroopa parlamendi valimistel 2019 – (Vassili Golikov, politoloog; Anton Dijejev, Kohtla-Järve Linnavolikogu)
- **(Ettevõtlikkus, Innovatiivsus ja Töö/Karjäär)** Noorte ettevõtlikkuse ja innovatiivsuse arendamine ning töötöing – (Anastassia Everest, Eesti Töötukassa; Maire Merioja, Rajaleidja keskus)
- **(Praktiline töötuba I)** Noored kui kodanikuühiskonna eestvedajad – minu esimene kogemus - (Kritšina Funk, Tallinna Noortevolikogu; ja mitmed teised)
- **(Noorte arvamus ja visioon Eestist aastaks 2035 (noorte ettepanekuid tuleviku strateegiate väljatöötamiseks))** - (Dmitri Burnašev, Riigikantselei; Roger Tibar, ENL)

Töötubade raames toimusid grupitööd, mille tulemusi esitleti foorumi lõpus. Töötubades kaardistati 5 probleemi ja 5 lahendust, mõned noored tegid oma ettepanekuid Eesti 2035 visiooni jaoks ning tuleviku strateegiate väljatöötamiseks. Noored arutlesid kuidas luua ühthe haridussüsteem ning ühisarutelu platvormi, et nii eesti kui vene keelsed noored oleks ühel lainel, mõned noored arutlesid ettevõtlikkuse arendamist läbi KOVi toetuse, mitmekesisuse teemal arutleti kuidas kommunikatsiooni oskused ja usaldusväärus saaks parendada teine teise mõistmist ja koostöövõimet ning noored tegid ka muid praktilisi ettepanekuid. Töötubade tulemusi võeti arvesse ka tuleviku foorumi kava koostamisel.

TUNNUSTAMISKONKURSS “NOOR SÄDEMEKE” 2018

Traditsiooniliselt Sillamäe Lastekaitse Ühing ja tema partnerid tunnustavad isikut, noori, ettevõtet või organisatsiooni, kes on aasta jooksul silma paistnud erilise noortele suunatud toetustegevusega. 24. Novembril 2018 Noortefoorumi raames toimus laureaatide väljakuulutamise ja auhindade jagamine aasta parimate konkursil, mille eesmärgiks oli tunnustada Ida-Virumaal edukalt tegutsevaid noori/asutusi, nende poolt elluviidud mõjukaid ettevõtmisi/ projekte ja noorte elu ja kodanikuühiskonna arengusse aktiivselt panustavaid isikuid. Seeläbi teadvustada maakonna inimestele kodanikuühiskonna olulisust ja tunnustada ühenduste poolt antavat panust Ida-Viru maakonna elukeskkonna arendamisse.

Auhindu anti välja kahes kategoorias:

- *Aasta vabaihendus 2018: Tunnustust ei määratud*
- *Aasta kodanikuühenduste tegu 2018: Tunnustust ei määratud*
- *Aasta vabatahtlik 2018 Vabatahtlik: Tatjana Raudsepp*
- *Aasta kodanikuühiskonna toetaja 2018: Toila Spa Hotell ja Dmitri Dmitrijev*
- *“Sädemeke “noorte arengutoetajad” 2018: Antonina Lattu; Natalja Varakina; Natalja Šabartšina;*
- *“Sädemeke” noorsootöötaja 2018: Tatjana Mishina, Narva Noortekeskus*
- *“Sädemeke” aasta noortetegu 2018: Ida-Virumaa Tantsib (Ainikki Seppar)*
- *Tänukirjadega tunnustati: Anneki Teelahk, Eesti Töötukassa; Maire Merioja, Rajaleidja keskus ja Irene Käosaar, Integratsiooni Sihtasutus ning Ida-Virumaa koolide juhid.*

UURING (“Noorte osalusemise takistused KOVi ja Riigikogu valimistel, noorte teadlikuse toetamine poliitikas ja kaasamine otsustusprotsessides “)

Projekti jooksul viisime läbi ka uuring-küsitlus “Noorte osalusemise takistused KOVi ja Riigikogu valimistel, noorte teadlikuse toetamine poliitikas ja kaasamine otsustusprotsessides”. Uuring-küsitlus oli läbiviidud 3 kuu jooksul Tallinnas ning küsitud kokku 2434 respondente.

Uuringu eesmärgid:

- Kaardistada ja selgeks teha mis takistame noorte osalusele KOVi ja Riigikogu valimistel
- Missugused faktorid ja takistused hetkel on kõige mõjukamat noorte teadlikuse tõstmisele poliitikas ja nende kaasamise *otsustusprotsessides*. Uurisime ka kas noored on rahul oma osalusega kogukonna elus ning kuidas siiamani neid oli kaasatud otsustusprotsessidesse.

Uurimuse tulemused näitasid järgmisi olulisi aspekte:

Üldilised noored teavad erinevaid noorteorganisatsioone, milles on neil enda arvamuse avaldamiseks võimalik osaleda, kuid osalus kogemus nendes on siiski madal, eriti see nähtav vene keelse noorte vahel.

Poliitiliste otsuste mõjutamiseks kasutatakse aga julgelt õigust käia hääletamas, kuid tihti noored valivad kellegi mõju all (sõbrad, vanemad jm). Noorted kiitsid heaks, et hääletama kohaliku omavalitsusetasandil nüüd on võimalik alates 16. eluaastast. Noorte arvamuse avaldamist ning osalemist soodustaks neile suunatud teemakohased projekte, üritused, efektiivsemad organisatsioonid ning julgustamine oma konstruktiivse arvamuse väljandama ning aktiivselt siesta oma huvide eest nii kohalikul kui ka riiklikul tasemel.

Noorte arvamusel neil on soov suurendada noorte demokraatlikku osalemist ja autonoomsust, pakkudes samas spetsiaalseid noortekohti kõikides ühiskonna valdkondades. Kuigi noorte osalus on demokraatia toimimiseks äärmiselt oluline, on noored neid mõjutavates otsustusprotsessides alaesindatud, või esindamine on pigem formaalne. Nad vajavad ligipääsu füüsilistele kohtadele oma ühiskonnas, et toetada nende isiklikku, kultuurilist ja poliitilist arengut.

Tagada, et noortel oleks võimalus asjakohaselt mõjutada kõiki ühiskonnavaldkondi ja kõiki otsustusprotsesside osi, alates päevakorra seadmisest kuni täidesaamise, järgimise ja hindamiseni läbi noortesõbralike ja ligipääsetavate mehhanismide ja struktuuride, mis tagavad, et kõik poliitikad vastavad noorte vajadustele.

Uuring oli teostatud kogu projekti jooksul paralleelselt seminaride ja ka dialoogisessioonidega ning ka eraldi e-küsitluse kaudu, mis oli noorte vahel rohkem kasutatav. Uuringu oleme jaganud kahel viisil küsitluse ning fookusgruppide kaudu. Küsitluse kaudu oleme küsinud erinevad küsimused, n.n. noorte eluviisist (aktiivsest, neutraalsest või pigem passiivsest).

Nende teadmistest ja kaasamisest olemas oleva kaasatuse mehhanismidest, mis noortel hetkel olemas, nende kaasamisest kohaliku omavalitsuse tegevusse ja sotsiaalse-poliitilise elu kujundamisse. Üks tähtsa küsimusest oli ka noortel olemas olevate takistustest mis piirab või takistab neile aktiivselt osavõta KOVi Riigikogu valimistel (eriti arvestades, et 2019 a. toimuvad Riigikogu ja Euroopa Parlamendi valimised).

Koostatud küsimustik oli jagatud kõikidele noortele erinevate ürituste raames ning oli avalikustatud elektrooniliselt vastamiseks, et koguda vajalikud andmed analüüsimiseks.

Uuringu teostajad:

Uuringu pandi kokku koostöös KOVi esindajatega, noorteühenduse Peace Child Eestiga ning Tallinna Ülikooli noorsootöö tudengitega kaastest ka eksperte.

PROJEKTI VÄLJUNDID:

Kogu otsene **osalejate arv 1279 inimest**

- 20 Mitteformaalse kodanikuhariduse semianril, **kokku 816 osalejat**

- 3 Dialoogisessiooni (Jõhvis, Tartus ja Tallinnas), **kokku 281 inimest**

- VI Noortefoorum võttis osa **182 osalejat**

- Tunnustamiskonkurss “Noor sädemeke” 2018 oli tunnustatud **5 laureaati ja 10 koostöö tänukirjad.**

- Uuring “Noorte osalusemise takistused KOVi ja Riigikogu valimistel, noorte teadlikuse toetamine poliitikas ja kaasamine otsustusprotsessides “ - uuringust võttis osa **2434 osalejat/küsitletut.**

Projekti tulemused:

Kokkuvõtteks kinnitame, et on suurenenud noorte teadlikkus kohaliku omavalitsuse tegevusest ja co-managemendi kontseptsioonist ja praktikast ning nende võimalustest osaleda omavalitsuses tegevuses. Suurenenud noorte huvi ka aktiivselt osavõta Riigikogu ja Euroopa Parlamendi valimistes. Paranenud on omavalitsusüksuste, noorte ja noorteorganisatsioonide omavaheline kommunikatsioon ja koostöö ning on loodud koostööstrateegia/tegevuskava praktilise ja efektiivse koostöövõrgustiku loomiseks. Tore kinnitada, et meie projekti panuse puhul loodi Lüganuse ja Jõhvi vallades noortevolikogud.

Meedia kajastus ja tuleviku plaanid

Projekti meeskond on teinud ka sotsiaalmeedias, võrgustikutes ning Raadio 4 väikse tutvustava kampaania projektist. Info asub projekti veebilehel: <http://www.sscw.ee/?id=14764> ning foorumi veebilehel: <http://foorum.sscw.ee/noortefoorumid/noortefoorum-2018/>

Sillamäe LÜ koostöös ENLga uuendab Co-managment programmi, et pakkuda noortele veelgi mõjukam ja ühis eesmärkidele saavutamiseks tugevam programm, mis keskenduks siis noorte huvikaitsele (s.h. erivajadustega noorte kaasamisele), noortevolikogu loomisele ja noorte esindajate otsustusprotsessides osavõtmisele ning ühendaks Põhja Eesti ja Tartumaa noori (Ida-, Lääne Virumaalt, Tatust ning Tallinna/Harjumaa) erinevate partnerite ja Haridus- ja Teadusministeeriumi toel 2019-2020 a.

Ürituste seeria toetasid: Haridus- ja Teadusministeerium, Kultuuriminsiteerium, Innove Rajaleidja, Jõhvi Vallavalitsus, Sillamäe Linnavalitsus, Riigikogu liige Dmitri Dmitrijev ja Tallink Hotels.

3. Kultuuriline koostöö Eesti ja Egiptuse vahel 2018

Projekti eesmärgiks oli edendada kultuuridevahelist haridust ja kultuuriline koostöö Eesti ja Egiptuse spetsialistide (õpetajad, noorsootöötajad) ja noorte seas, et suurendada piiride ülest kommunikatsiooni ja ehitada usaldust ja teadvustada kultuuride ülese koostöö kasulikkust, sest meil on ühised eesmärgid ja ühine tulevik ning parimate praktikate (innovatiivsete lahenduste kultuuri- ja hariduse töös) jagamine. Lisa eesmärkidenä oli tutvustada välismaalastele Eesti rahvakultuuri, tähistada ühis koos EV 100 juubelit.

All eesmärkidenä oli ka tutvustada Eestis elavate inimestele Egiptuse kultuuri ja ajaloot (avastades külaliste jaoks Vana ja kaasaegse Egiptuse ajaloot, tutvustada rahvariiteta, degusteerida Egiptuse toidu) ning suhelda Egiptusest tulevate kultuuri ja hariduse ning kodanikuühiskonna esindajatega.

Projekti “Egiptuse ja Eesti kultuuriline koostöö: multikultuurne haridus ilma piirideta” raames viidi läbi seminar-rahvusvaheline seminar-konverents **“Väljakutsed ja võimalused kultuuride vahelises hariduses ning noorte tööotsingud kaasaegses maailmas”** mis toimus 26.10.18 Jõhvi Vallavalitsuses. Projekti raames toimusid ka jalgpallimatš Jõhvi Spordihallis Eesti (Ida-Virumaa) ja Egiptuse meeskondade vahel ning Narva Linnuses (Narva Muuseum) toimus näituse avamine “Vana ja kaasaegne Egiptuse ajalugu”. Egiptuse delegatsiooni visiidi raames omandasid Eesti pooled osavõtjad uusi teadmisi, vahetasime head praktikad, jagasime kogemusi ning andsime Egiptuse delegatsioonile ülevaate sellest, kuidas Eesti riiklikul ja kohalikul tasandil toimivad haridus- ja kultuuriasutused, õpilasi ja õpetajaid toetavad tugisüsteemid ning noori arendavad tegevused. 2019. aasta aprillikuus külastab Eesti delegatsioon Egiptust, et teha algust Eesti ja Egiptuse vahelise koostööprojektiga.

Iga osaleja sai seminar-konverntsi lõpus ka allkirjastatud osalemise sertifikaadi, kus toodi välja käsitletud teemad ja nende maht.

PROJEKTI ELLUVIIMINE:

Projekti elluviimine toimus vastavalt esitatud projektile aga toimusid siiski ka väikesed korralduslikud ümberkorraldused ja uued läbirääkimised olid siiski vajalikud elluviimise edukuse tagamiseks.

Projekt tegevused on jagatud kolmeks osaks, mille raames toimub hariduslik osa, kultuuriline osa ning sportlik osa.1

26.10.18 Jõhvi Vallavalitsuses toimus Seminar-Konverents “Väljakutsed ja võimalused kultuuride vahelises hariduses ning noorte töötöingud kaasaegses maailmas”, kelle sihtgruppiks oli hariduse, kultuuri ja noorsootöö valdkonna spetsialistid. **Seminar-Konverents** on ühepäevane üritus, mille raames arutleme hariduse ja kultuuriga seotatud probleemid (Eestimaa hea praktikat NEET noortega töötamisel, kultuuri säilitamisel ja edendamisel). Ettekannetega ja kõnedega esinesid: PhD. Mahmoud Ezzat, Eduard East, Maire Merioja, Eduard Odinets, Kristi Klaamann, Irina Golikova, Anton Dije, Dmitri Dmitrijev jt.

.Seminar-Konverentsi raames käsitlesime erinevad alateemasid:

- Noorte haridus ja digitaliseerumine
- Väljakutsed ja võimalused kultuuridevahelises hariduses Eesti näitel
- Haridusasutuste koostööpartner haridusliku erivajadusega (HEV) laste õppe korraldamisel. Täiskasvanud õppija nädal - täiskasvanuharidust populariseeriv kampaania õppimisvõimalusi tutvustavaks ürituseks.
- Karjääriteenuste roll õpilase karjääri kujundamisel
- Noorte tööhõive Egiptuses globaliseerumise surve all
- Kohaliku omavalitsuse ja kodanikuühenduste koostöö kultuuri ja hariduse valdkonnas - Sillamäe linna näitel
- Praktilisi näiteid kultuuride vahelise dialoogi edendamisest ühiskonnas
- Eesti - Egiptuse koostöö hariduse, kultuuri ja kodanikuühiskonna valdkonnas 2012. - 2018. aastal ning tulevikuplaanid

Konverentsi eesmärgiks oli edendada koostööd Euro-Vahemere piirkonna spetsialistide (õpetajad, muuseumitöötajad, noorsootöötajad, noored jne) vahel. Ühtlasi suurendada piiriülest kommunikatsiooni, teadvustada koostöö kasulikkust, jagada praktilisi näpunäiteid ja innovaatilisi lahendusi kultuuri- ja haridusvaldkonna ning noorte tööhõive valdkonnas.

Konverentsi sihtgrupp on hariduse, kultuuri ja noortega tegelevad asutused ja spetsialistid (noortekeskused, raamatukogud, KOV-ide haridus-ja kultuurinõunikud, haridusasutused TÕNi tugigrupp ja noorteühendused.)

Seminar-konverentsis võttis osa 54 inimest.

Seminar-Konverentsi lõpus viidi osalejate seas läbi tagasisideküsitlus osalenud inimeste seas. Küsitluse kaudu kogutud andmed näitasid, et seminar-konverentsi osalejate tagasiside püstitatud teemadele ja materjalile oli positiivne, nad leidsid, et said uut informatsiooni mida nad enne ei teadnud/või et teadvustanud ning on nüüd rohkem huvitatud vahetada juba praktikas head praktikat läbi ühise koostööprojekti. Rahul olid nii kohalikud osavõtjad, kaasatud eksperdid, Egiptuse delegatsioon (eriti sellepärast et oli tagatud tõlk Eesti, Vene, Inglise ja Araabia keelte) konverentsi kavaga, korraldusega ning ning jagatud materjalidega.

27.10.2018 toimus Jalgpallimatš Jõhvi Spordihallis- Eesti (Ida-Virumaa) ja Egiptuse meeskondade vahel (Eesti meeskonnas on nii noored, hariduse ja kultuuri spetsialistid Ida-Virust ning meedia esindajad). Mängu võitis Eesti meeskond.

27.10.2018 kell 15.00 - 18.00 – Narva Linnuses (Narva Muuseum) toimus näituse avamine “Vana ja kaasaegne Egiptuse ajalugu”, millele järgnes Egiptuse kultuuri tutvustamine (toidud, rahvariided ning muusika). Egiptuse delegatsioon said tuttavaks ka Narva ajaloo, Narva Linnusega ja kohaliku eestlastega. Näituse avamisel võttis osa üle 103 inimest. Rändnäitus näidatakse hiljem Jõhvis, Kohtla-Järves ja Tallinnas.

25.10 ja 28.10 toimusid Eesti ja Egiptuse esindajate vahel ühised koostöökohtumised ja õpevisiidid Tallinnas ja Jõhvis.

Projekt omab mõju Eesti rollile rahvusvahelise (hariduse ja kultuuri) koostöö arendamisel ja aitab partnerite kaudu näha Eestit kui riiki, kes on valmis nende keeruliste teemadega tegelema ning kus saab leida head praktikat (näiteks kultuuri säilitamise ja mitmekesisuse arendamisel, ühiskonna lõimumisel ning NEET noortega töötamisel haridus valdkonnas). Koostöö ja teineteisemõistmine on need vahendid, mille kaudu on võimalik probleemidele praktilisi ja jätkusuutlikke lahendusi leida.

PROJEKTI VÄLJUNDID:

Kogu otsene **osalejate arv 198 inimest**

- Seminar-Konvents, Jõhvis 26.10.2018, kokku 54 osalejat
- Jalgpallis (Jõhvi Spordihallis 27.10.2018, kokku umbes 40 inimest
- Näitus "Egypt in Ancient and Modern History" Narvas 27.10.18, kokku üle 104 inimest

Projekti raames saavutasime järgmised tulemused:

- Osalejad on saanud arutada Eesti ja Egiptuse spetsialistidega olemas olevad väljakutsed ja toimuvad arengud kultuuridevahelise haridusest, ning muu hulgas hariduse ja kultuuri rollist Euroopa Liidu ja Vahemere regiooni julgeoleku ja koostöö tagamisel.
- Osalejad on saanud uusi teadmisi ja oskusi kultuuridevahelisest haridusest ning teiste riikide kogemusest, mida saavad kasutada oma igapäevatoos ning tähtis ka rikkastada oma kultuuri elu läbi näituse külastuse ja otsene võimalust suhelda Egiptusest tulnud hariduse ja kultuuri ekspertidega Biblioteka Alexandrinast.
- Osalejate vahel on algatusi, uusi koostöö kontakte ning võrgustike (Eesti- Eesti, Eesti - Egiptus, Eesti - Anna Lindh Foundation võrgustik)
- Edendatud on teadlikkust kultuuridevahelist haridusest ja praktilistest õppe- ja töö vahenditest.
- On tugevdatud Euroopa Liidu ja Vahemere (s.h. Lähis-Ida) regioonide vahelist haridusalast ja kultuuri koostööd ja organisatsioonide vahelist koostöövõrgustikku (koostöövõrgustik, millele pandi alus Sillamäe Lastekaitse Ühingu eelmise projekti raames on suurenenud ja koostööpunktid on tihenened) ning teadlikus toimuvast poliitikast.

Mõõdetavad tulemused:

1. Seminaril võtis osa 54 inimest

2. Näitus "Egypt in Ancient and Modern History" on korraldatud Narvas mida on külastanud nii eesti kui vene keelsed (s.h. ka muu keelsed) inimesed ja tutvunud antiik Egiptuse, ja kaasaegse ajaloo, kultuuri ja hariduse valdkokkadega. Näituse avamist külastas üle 104 inimest.

3. Osalejatele on jagatud elektroonilised koopiad E-Õppejuhnedi (Euromed: Education without borders") osalejatele mälupulgapeal koos kõikide seminari ja Egiptusest toodud õppematerjalidega materjalidega ning Eesti haridust ja kultuuri tutvustava materjalidega.

4. Seminari järgsel päeval võtis osa umbes 40 inimest koos pealtvaatajatega kes võtavad aktiivselt osa jalgpalli mängul Eesti vs. Egiptus, mida teostati koostöös Ida-Virumaa kohaliku jalgpalli klubidega ning hariduse, kultuuri, meedia ja noortevaldkonnas töötavate spetsialistidega ning ka koostöökohtumistes Jõhvis ja Tallinnas.

Meedia kajastus

Projekti meeskond on teinud ka sotsiaalmeedias ning raadio 4 väikse tutvustava kampaania projektist. Info asub projekti veebilehel: <http://www.sscw.ee/?id=14789>, Sotsiaalmeedia ning

Meedialinke:

- "[Ida-Virumaa ja Egiptuse jalgpallimats](https://pohjarannik.ee/paeva-klops-ida-virumaa-ja-egiptuse-jalgpallimats/)" Põhjarannik, nr. 194, 27 oktoobril 2018
- "Eesti - Egiptus - koostöö hariduse, kultuuri ja noorsootöö valdkonnas riikide vahel tuleb uuele tasemele. Reedel ja laupäeval toimub tasuta urituste seeria Jõhvis ja Narvas" - <https://r4.err.ee/868456/velikolepnaja-chetvjorka/893662> - Raadio 4 (vene keeles)

Ürituste seeria toetasid: Haridus- ja Teadusministeerium, Kultuuriministeerium, Innove Rajaleidja, Jõhvi Vallavalitsus, Narva Muuseum, Riigikogu liige Dmitri Dmitrijev ja Biblioteka Aleksandrina (Egiptus).

5. Noorte suvekool: "Professionaalne vabatahtlik"

Sillamäe LÜ panustas projekti raames "Suvekool: Professionaalne vabatahtlik" peapartnerina ja kaaskorralajana, mille eesmärk oli edendada noorte seas teadmisi vabatahtlikust tegevusest ja huvi ja motivatsiooni selle vastu ning, et arendada oskusi, mis vajalikud et osalejast endast saaks vabatahtlike kaasaja ja juhtija.

Lisa väärtusena oli ka demonstreerida vabatahtlikuse/kodanikuühiskonna praktilist väärtust ja teha põhjalikum ülevaade vabatahtliku valdkonnas toimimise olulisest osast, milleks oli kodaniku aktiivsus vabatahtliku tegevuses ja kodaniku kaasatus kogukonna arenguse jaoks ning praktilised oskused. Selle projekti lisand väärtusena oli tugevamalt lõimuda eesti ja venekeelsete noori ning luua ka noorte vahel (eesti ja vene keelsetel) ühised sidemed ja algatused elu parendamiseks ja ühise murede lahendamiseks. Projekti lõpus osalejad andsid tagasisidet. Kogutud andmed näitasid, et noored said palju innustust, teoreetilised teadmised ja praktilise kogemus/oskused ja uut informatsiooni, mida enamuse kavatses rakendada lähitulevikus ning edasi areneda oma kogukonna vabatahtlikus, noorte aktiivsus ja panustada kogukonna arengule.

Suvekoolis osalesid noored vanuses 16-26a, erinevatest õppeasutustest ja organisatsioonidest: Tallinna Ülikoolist, Tartu Ülikoolist, Tallinna Tehnika Ülikoolist, Euroakadeemiast, Estonian Business Schoolist, Tallinna Kesklinna Gümnaasiumist, Tallinna Ehte Gümnaasiumist, Tallinna Saksa Gümnaasiumist, Narva Keeltelütseumist, Jõhvi Gümnaasiumist, Tallinna Reaalkoolist, Maardu Gümnaasiumist, Kose Gümnaasiumist ja teistest koolidest s.h. ka noorteühendustest. Kõik noored oma motivatsiooni kirjades selgitasid miks nad vajavad vabatahtliku oskuste ja teadmiste ja algatuste arendamist/teostamist. Kokku otseselt osales kolme päeva jooksul 46 noort ning 10 koolitajaid/eksperthe. Suvekooli töökeel oli eesti keel, mis ka on hea võimalus vene keelsetele noortele saada head praktikat julgust kasutada iga päevaliselt oma elus rohkem eesti keelt.

PROJEKTI ELLUVIIMINE:

Projekti “Suvekool: Professionaalne vabatahtlik” raames viidi läbi kokku kolm päeva kestev suvekool Pirita Spa Hotellis, toimus 10.08 ja 30-31.08, seoses Arvamusfestivaliga ja parema korraldamisega pidime muudatusi siisse viia). Koolitus tegevus oli suunatud üle Tallinna ja Ida-Virumaa pärit noortele vanuses 16 - 26. eluaastat. Suvekooli jooksul viidi läbi mitteamalsetel meetoditel põhinev, sisult teoreetiline, kuid oma olemuselt ka kaasav ja interaktiivsusele ning igakülgsel kaasamõtlemisele suunatud programm, mis käsitleb põhjalikult vabatahtlikkust ennast ja erinevaid vabatahtlikusega seotud teemasi, et pakkuda võimalikult laiapõhjalisi teadmisi ja erinevaid vaatenurki vabatahtlikkusele.

Hiljemalt elurakendada praktika läbiviimisel saadud teadmised ja oskused Tallinna Noortekeskustes, sotsiaal asutustes ning aidates erinevate heategevuslikel algatustel. Nn koolitusprogrammi läbiviimise eesmärgiks oli eelkõige jagada informatsiooni ja teadmisi rõhutades vabatahtlikkuse võimalikult professionaalset käsitlust, mis näeks vabatahtlikkust kui laiahaardelist kontseptsiooni ning oskuslikku lähenemist nõudvat tegevust. Noored rõhutasid, et suvekooli jooksul neil tekkis lisamotivatsioon panustada kogukonna probleemide lahendamisele, proovida ennast ka välismaal kasutades EVS programm ning noorte ühised murede lahendamist läbi koostöö, uute teadmise saamise ja kogemuste vahetamise teiste noortega nii Eestist kui välismaalt. Iga osaleja sai suvekooli koolituse läbides õppematerjalid ning sertifikaadi, kus toodi välja käsitletud teemad ja nende maht.

Suvekooli viidi ellu nagu planeeritud (v.a. suvekooli esialgsed kuupäevad) ja käsitles kõiki planeeritud alateemasid:

- Vabatahtlik tegevus: mis, miks, kellele ja kuidas? / Vabatahtliku tegevuse tüübid
- Vabatahtlike juhtimine
- Vabatahtlike värbamine / kaasamine (MTÜsse, Noorte organisatsioonidesse, Pääste tegevustesse, spordiüritustel jm).
- Kuidas motiveerida ja tunustada vabatahtlikke
- Vabatahtliku lepingu sõlmimine ja kulude katmine
- Vabatahtliku tegevus erinevate organisatsioonide toel (Töötukassa, EVS, RMK, Päästeamet, KOV jne)
- Vabatahtliku tegevus rahvusvahelisel, riiklikul ja kohalikul tasemel s.h. ka haridus süsteemis.
- Vabatahtlike pass, ning Vabatahtliku tegevuse vahendajad
- Vanemaliste vabatahtlike kaasamine ja väljakutse
- Vabatahtlike kaasamine ettevõttes
- Seaduseandlus ja vabatahtliku tegevuse hea tava

Suvekool andis osalejatele võimaluse kogeda ja arutleda tegevuste ja kontseptsioonide üle, mis antud programmis kesksed läbi erinevate õppemeetodite. Suurt rõhku pannime ka teineteiselt õppimisele, kus osalejad said omavahel võrrelda osaluskogemusi.

- Suvekooli programmi saavutas täielikult/osaliselt püsitatud eesmärgid:3-päevane suvekool Pirita

Spa Hotellis, et käsitleda põhjalikult vabatahtlikkust ennast ja erinevaid vabatahtlikusega seotud teemasi, et pakkuda võimalikult laiapõhjalisi teadmisi ja erinevaid vaatenurki vabatahtlikkusele - saavutatud täielikult

- Noortega tegelejate Eesti ülese võrgustiku loomine, et tagada maksimaalne mõju ja koostöö tulevikus. - saavutatud osalist (mitte kõik noored, tahtsid olla mitte formaalses võrgustikus)
- Programmi jooksul läbi võrdlevate meetodite näha erinevusi ja sarnasusi erinevate osalusmeetodite vahel. - saavutatud täielikult
- Anda noortele endile võimalus läbi aktiivse kaasatuse protsessis ja aruteludes, võimalus avaldada arvamust turvalises keskkonnas ning ka vabatahtliku tähtsusest noorsootöös. - saavutatud täielikult
- Arendada mitmedimensionaalset käsitlust kontseptsioonidest nagu osalus ja aktiivseks vabatahtlikuks olemine, leida nende piirid ja arutada nende kõige efektiivsema kasutuse üle. - saavutatud täielikult
- Diskussioonide, grupitöö, töötubade ja juhtumianalüüside kaudu luua praktilised oskused osalejate seas. - saavutatud täielikult.
- Suurendada noorte oskused ja teadmised vabatahtlikusest, vabatahtlike juhtimisest ja värbamisest kommunikatsiooni oskustest ning ka noorteorganisatsioonide esindajate jaoks ka organisatoorse võimekusest - saavutatud täielikult, kui mõne noorte jaoks kommunikatsiooni oskused veel vajavad edasi arendamist, et tulevikus paremini kaasata noori, tutvustada oma algatused ja olla hea vabatahtliku juhiks.
- Arendada välja tuleviku koostööstrateegia. - Eesmärk on osaliselt saavutatud, ehk koostöö plaanid olid arutletud, kui sõltuvad noortest ja tuleviku võimalustest (s.h. rahastusest).

Osalejad arendasid järgmised oskused: Kommunikatsiooni oskused, meeskonna oskused, organisatsoorsed oskused, juhtimis oskused ja planeerimis oskused.

Ekspertid rääkisid vabatahtlikusest erinevatest kontekstidest nende hulgas: vabatahtlikus hariduses ja sotsiaal asutustest, vabatahtlikus spordiüritustel ja sõeväe tegevustel, vabatahtlikus päästjaks saamine, vabatahtlike juhtimine organisatsioonis, maapiirkonnas ja kogukonnas. Rääkisime ka rahvusvahelise kogemusest s.h. MTÜ Mondo kogemusest “Maailma haridusest, rahvusvaheline arengukoostööst” ning ka tuleviku maailmaa “Teeme ära” päeva korraldamisest ja vabatahtlikusest ja muidugi kuidas tavaline noor kodanik saaks läbi vabatahtlikuse parendada oma ümbruskonna.

Oma töös kasutasime erinevaid õppematerjale nende hulgas Sillamäe LÜ poolt 2011. aastal väljatöötatud Euroopa Vabatahtliku Aasta raames. Suvekooli ajakava oli jagatud kaheks osaks esimene koolitus päev toimus 10. augustil ning teised kaks koolitus päevad toimusid 30- 31. augustil, et võimeldada noortel osavõta Arvamusfestivalil ning valida ka praktiline tegevus kus noored tahtsid panustada.

SUVEKOOLI AJAKAVA

10.08.2018, Tallink Pirita Spa Hotell Aegna saal, kell 10.00

Saabumine ja registreerimine / suvekooli reeglid, kava tutvustus ja tervitus sõnad/ ice breaking

Koolitus I osa 11.00 - 13.30 (kohvipausiga)

Lõuna 13.30 - 14.30

Koolitus II osa 14.30 - 18.00

Õhtusöök 18.30 - 19.30

30.08.2018, Tallink Pirita Spa Hotell Aegna saal kell 10.00

Koolitus III osa 10.00 - 12.30 (kohvipausiga)

Lõuna 12.30 - 13.30

Praktiline osa kell 14.00 - 17.00 (külastame koostööpartnerid: Toidupank, Lasnamäe noortekeskus, Tallinna loomade varjupaik).

Koolitus IV osa 17.00.-18.30

Praktilise töö hindamine ja tagasiside 18.30 - 19.00

31.08.2018, tallink pirita spa hotell aegna saal kell 10.00 - 13.00

Koolitus V osa (koos kohvipausiga)

Suvekooli kokkuvõtte + Tunnustamine

TULEMUSED

16-26 aastaste noorte seas on suurenenud teadlikkus noorte liidrite rollist, poliitikakujundamisest ja noorte osaluse tähtsusest, ning kultuuridevahelise vahelise dialoogist, noored saavad uued oskused ja teadmised, suurendavad oma julgust muuta elu paremaks näiteks osaledes päästeameti kutsel vabatahtlikuna, või spordiürituste korraldamisel või isegi ka tervisevaldkonnas toetades Vähiravi

Fondi üritused haigetele lastele/noortele toetades neid. Noored ise pakkuvad uued praktilised algatused vabatahtliku valdkonnas ning läbi selle tekkivad uued võrgustikud ja koostöövorme, lisaks sellele projekt panustab Kodanikuühiskonna Arengukava täitmisele kui ka lõimumis protsessile (see pakkub noortele võimalust praktiseerida eesti keelt ja tunda ennast kindlamalt noortevaldkonna temaatikas ka eesti keeles, aga samaaegselt tagada, et nad saavad toimuvast 100% aru) ja inspireeriv noori panustama ja osaleda vabatahtliku tegevuses oma koolis, kodukohas või ühiskondliku üritustes. Otsene mõju 45 noorele kes osalesid projekti tegevustes.

Väljundid:

- Kogu otsene osalejate arv 45 inimest
- Teemaatilised koolitused/ loengud ja arutelud (mis on aktuaalsed noorte jaoks nii täna, kui ka tulevikus). Samuti noored saavad iga teema kohta lühikonspekti, et neil oleks võimalus väskendada oma teadmisi tulevikus
- Kommunikatsiooni ning vabatahtliku juhtimise oskuse arendamine (kaasaegsed noored peavad oskama ilusti ennast väljendada ning vaadata tulevikkuse, et olla heaks visioonääriks ja mõtlema strateegiliselt ning suhelda multikultuurses ühiskonnas, kui tegu näiteks Olümpia mängudega või suurte rahvusvaheliste kultuuri üritustega. Kindlasti noori õpetakse kuidas vabatahtlike juhtida kui ka kaasata).
- Tutvustatati häid osalus praktikaid ja meetodeid aktiivõppe vormis
- Noorte vahel loodud koostöö võrgustik mida osalejad kasutavad oma töös, või organisatsiooni arendamisel ning vabatahtliku tegevuse populariseerimisel oma tuttavatele näiteks NEET-noortele. (noored, kes ei õpi, ei tööta ega osale ka väljaõppes ega koolitusel).

3. KOOSTÖÖ – KOHALIKUL JA RAHVUSVAHELISEL TASANDIL

Valdkonna üldiseks eesmärgiks on edendada nii erialast kui organisatsioonilist koostööd nii kohalikul kui rahvusvahelisel tasandil, et tagada organisatsiooni tegevuse efektiivsus ja luua vajalikke sidemeid käimasolevate projektide läbiviimiseks ning uute ideede genereerimiseks.

Koostöö põhitegevussuunad on järgnevad:

- **Valitsusinstitutionid kohalikul ja riiklikul tasandil** nagu Sotsiaalministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Siseministeerium, Kultuuriminsiteerium, Lüganuse Vallavalitsus, Sillamäe Linnavalitsus, Narva Linnavalitus, Jõhvi Vallavalitsus, Kohtla-Järve Linnavalitsus, Tallinna Spordi- ja Noorsooamet ja mitmed teised.

- **Riiklikud katuseorganisatsioonid teised juhtivad organisatsioonid** – Eesti Mittetulundusühenduste ja Sihtasutuste Liit, Eesti Noorteühenduste Liit ja mitmed teised

- **Haridusasutused** üle Eesti - n.n.: Kiviõli Vene kool, Kohtla-Järve Maleva Põhikool, Jõhvi Gümnaasium, Narva Keeltelütseum, Tallinna Lasnamäe Linnamäe Vene Lütseum, Tallinna Ehge Gümnaasium, Tallinna Kesklinna Vene Gümnaasium ja Tallinna Ülikool, Tartu Ülikooli Narva Kolledž, Tallinna Tehnika Ülikool ja paljud teised.

- Äriettevõtted nagu Tallink Grupp, Tallink Hotels, Toila Spa Hotel, Vaba Lava SA, Teater Vanemuine, Teadusteater „Kolm Pörsakest“, Reklaamikink, Jõhvi Kontserdimaja, Rockstar OÜ ja mitmed teised.

- **Mitmed teised piirkondlikult tegutsevad mittetulundusühendused** Virumaal ja Harjumaal.

- **Loodud on ka põhjalik koostöövõrgustik rahvusvahelisel tasandil** (Euro-Med- vabaihendused Vahemereriikidest, Euroopa - Aasia riikidest koostööpartnerid laste ja noortevabaihendused Euroopa Liidu piirkonnast, Põhjamaade koostöö jt.)

[Ida-Virumaa Kodanikuühiskonna Võrgustik www.ivkv.ee](http://www.ivkv.ee)

2018 a. Sillamäe LÜ arutleda oma koostööpartneritega ning võrgustiku aktiivse liikmetega, otsustas aktiveerida 2019-2020 aa. Võrgustiku tööd ja pakkuda arengu programmi tuleva aastatel. Ida-Virumaa Kodanikuühiskonna võrgustik toob kokku kodanikuühendusi, kelle (ühiks) tegevuspiirkonnaks on Ida-Virumaa. Nende seas on nii vabaihendusi, sihtasutusi, asumiseltse kui ka valdkondlike astusused/organisatsioonid. Võrgustik oli loodud 2015. aasta veebruaris ning hetkel võrgustiku tööd koordineerib - Sillamäe Lastekaitse Ühing.

2018 aastal jätkati koostöö arendamist võrgustiku liikmetega, arutledes nende arengu vajadused ning kaardistades kodanikuühiskonna arengu väljakutsed. Tuleva aastatesl võrgustiku eesmärgiks on viia Ida-Virumaa Kodanikuühiskonna Võrgustiku tegevuse uuele tasandile läbi võrgustiku liikmete võimestamise (koolitamine) ja võimekuse tõstmise ning võrgustiku tegevuse eesmärgistamise ja arengu soodustamise (ka läbi ühise projektitegevuse näiteks kaaskorraldades Noortefoorumid, tunnustamisüritused, Virumaa perede suvekooli/ või noorte suvekooli). Võrgustiku koosolekud on toimunud iga kvartal mida juhtis Sillamäe Lastekaitse Ühing.

MUU KOHALIKU TASANDI TEGEVUS

EKAKi tegevus

[Eesti kodanikuühiskonna arengu kontseptsiooni \(EKAK\)](#) kiitis Riigikogu heaks 2002. aasta detsembris. Kontseptsioon sõnastab kodanikuühenduste ja avaliku võimu partnerluse alused ja raamistiku kodanikuaktiivsuse elavdamiseks ja demokraatia tugevdamiseks Eestis. Selle rakendamiseks loodi ka Vabariigi Valitsuse ja kodanikuühenduste vaheline ühiskomisjon. 2012 aastal toimunud avaliku konkursi järgselt on Sillamäe Lastekaitse Ühing valitud üheks üheksast kodanikuühenduste esindajaks EKAKi ühiskomisjoni ning ka sinna juurde loodud vabatahtliku tegevuse ja avalike teenuste delegeerimise töörühma. Komisjoni koosseisul puudub ajaline piirang. 2018 aastal on toimunud kaks EKAKi koosolekut, mille raames SLÜ on seisnud venekeelsete vabaiühenduste huvide eest, osalenud kodanikuühiskonna uue arengustrateegia valmimisprotsessis ja muudes EKAKi komisjoni küsimustes. Ühiskomisjon koosolekud toimusid Siseministeeriumis 12.03, 15.05.2018

RAHVUSVAHELINE TASAND

Sillamäe Lastekaitse Ühingu esindajad on aasta jooksul osalenud erinevates rahvusvahelistes üritustes, konverentsides ja töökohtumistes, millest suurimad ja olulisimad olid järgnevad:

Eesti-Tuneesia kodanikuühiskonna koostöö 2018 aastal

Sillamäe Lastekaitse Ühing kutsus **tähtsat ja kultuuridevahelises suhtlemisel, hariduse ja demokraatia ning rahvusvahelises koostöö valdkonnas kogenud eksperti: Amb. Hatem Atallah** (*Tuneesia Suursaadik, ning Anna Lindh Foundation tegevjuht*) Kultuuridevahelise suhtlemise ja dialoogi ja demokraatia edendaja Vahemereriikide ja EL liikmesriikide vahel Noorte oskuste ja arutelu päeva raames Tallinnas ning Eesti kodanikuühiskonna organisatsioonidega ja Sillamäe LÜgu arengukoostöö programmi raames, mis toimus ajavahemikus 21.02.2018 - 25.02.2018, Tallinnas ja Ida-Virus (Jõhvis, Sillamäel ja Narvas). Noorte ja kodanikuühiskonna arutelude ning oskuste päevad 22-23.02.2018 Tallinnas ning 24-25.02.2018 Ida-Virus)

Suursaadik Hr. Hatem Atallah oli rõõm jagada praktilised oskused ja akadeemilised teadmised kultuuridevahelise hariduse, EL-Vahemereriikide vahelise koostöö dialoogi arendamises, kodanikuühiskonna arendamises, noorte võimestamisest. Tutvusta kas kuidas Tuneesia ühiskonda panustab demokraatia arendamisel oma riigis ning jagas oma visioon kuidas Eesti kodanikuühiskond saaks aidata Eesti - Tuneesia hariduse, kultuuri ja kodanikuühiskonna valdkondades koostööpoliitika kujundamisele rahvusvahelisel tasemel.

Tuginedes eelmise suure koostööprojekti raames, Eesti kodanikuühiskonna esindajad (nii Tallinnast, kui ka Ida-Virust) mainisid, et nad on huvitatud koostöö jätkamisel ja arendamisel, läbi konkreetse algatuste ja ühisprojekte. Amb. Hatem Atallah, tegi koostöö ettepaneks arendada koostööd läbi kahte projekte: "Eesti kodanikuühiskonna head praktikad Tuneesia kodanikuühiskonna võimestamiseks" ning "Euroopa noorte hääled: väitleme arusaamise ja usalduse ehitamise nimelt". Ürituste raames oleme korraldanud noorte (Tallinn ja Harjumaa koolide ning ülikoolide esindajate) vahel väitlused s.h. ka inglise keeles.

22.02.2018 hommikul kohtus Suursaadik Hatem Atallah Riigikogu liikmetega, et arutleda koostöö võimalust riiklikul tasandil. 22.02.2018 kell 15.00 toimus ka praktilised arutelud, mille raames noorte ja kodanikuühiskonnna praktikud (hariduse, kultuuri ja noorsootöö valdkonnast) arutleti tähtsad küsimused, kui ka tekkitati uued võrgustikud/ sidemeid algatused ja mõtted, kuidas paremeni aru saada teineteist s.h. ka pagulasi ja inimesi teiste kultuuriga. Tore tõestada et üliõpilased olid väga huvitatud Tuneesia ja Araabia riikide kultuuriga, poliitikaga ja kodanikuühiskonna toimimisega sh. ka olemas olevate muredega, millega Eesti kodanikuühiskond saaks neile kaasa aidata.

Noorte arutelu ja oskuste päevade eesmärgiks oli algetada ühiskondlikku diskussiooni kultuuride ja põlvkondade vahelise suhtlemise ümber, et kujundada efektiivselt toimivat ja avatud ning sallivat ühiskonda läbi haridusliku programmi, noorsootööd ja noortealgetuste võimestamise ning rahvusvahelise koostöö algatamine.

Noorte ja kodanikuühiskonna arutelude ning oskuste päevad sisaldasid:

1. Arutelud ja väitlusturniir
2. Kolme oskustetötuba
3. Noorte ja riikliku asutuste/fondide laada.

Eestis toimuva ürituse raames tutvustas ekspert kuidas Anna Lindh Foundation ja ta isiklikult olle Tuneesia suursaadikuna panustas kultuuridevahelise dialoogile, kodanikuühiskonna ja noorte võimestamisele, demokraatiale ja hariduse edendamisele Tuneesias kui ka Vahemere riikides, missugused väljakutsed nende valdkonnas ja seostud allteemadega (pagulaste kriis, äärmuslaste diskursus, jm) lisaks ka sellest kuidas EL ja Araabia riikide kodanikuühiskonna esindajad saavad panustada koostöö arendamise, noorte võimestamise ning kohaliku kultuuridevahelise hariduse poliitika kujundamisele ja levitamisele oma kogukonnas.

23.02.2018 Esines Hr. Hatem Atallah inglise keeles loenguga "*Youth as a key for Sustainable development and crosscultural cooperation in the EuroMed Region*" Talinna Kesklinna Vene Gümnaasimis ja tutvusta Diplomaadi ameti väljakutsed ja võimalused.

Päeva teises osas pidasime Euroakadeemias noortele ja spetsialistidele (vabaihendused, hariduse ja kultuuritöötajad) suunatud inglise keelset **kõne ja töötuba** ning osales ka eskerpdina **seminaril "International cooperation as a tool to the open democractic society or a challenge for the state?"** välistudengite ja Eesti noorte vahel. Lisaks sellele kohtus ta Eesti kodanikuühendustega AKÜ liimetega ja Lastekaitse Liidu vanematekogu esindejatega, Peace Child Eesti nooreühendusega, Tallinna noorteksuste ning ka Ida-Virumaa kodanikuühenduste esindajatega (IVKV liikmetega). Arutelude teemadega Eesti esinedajatega oli "EL ja Araabia riikide kultuuridevahelise, kodanikuühenduste vahelist koostööd ning ka kodakondsuse tulevikku Vahemere riikide vaatenurgas".

Järgmisel päeval ehk 24.02 hommikul võtis suursaadik osa koostöökoosolekust Sillamäe LÜga ning ka kaasatud Eesti vabaihenduste esindajatega ja koostööpartenritega (s.h. ka Eesti koolide esindejatega), et kaardistada Eesti kõikide partnerite soovitatud ühiskoostöö tegevused ning lõimuda neid Tuneesia kodanikuühendustega ning ka Tuneesia kodanikuühiskonna arendamise ühistegevus plaani alla, et ühiselt panustada kultuuridevahelise suhtlemisele ja kodanikuühiskonna arendamisele ühis koostööprojektile .s.h. ka Biblioteca Alexandrina (Egypt) ja Sillamäe Lastekaitse Ühing (Eesti) allkirjsatavad koostöölepingu "Ekstrimismi ja Terrorismi vastane kampaania - läbi kultuuridevahelise hariduse edendamise", millega ka Tuneesia kodanikuühendused on liitunud.

24.02 pidasime koostöökoosoleku Ida-Viru kodanikuühendustega, et paika panda koostöö projekti ning tähtsad küsimused, et esitada ühistaotlus EL programmide raames. Ida-Virus kohtus Suursaadik Ida-Virumaa kodanikuühiskonna ja noorsootöö arendajatega (sh. rahvusvahelist koostöö edendajatega) ning ka KOVi esindajatega Jõhvis ja Narvas. Eraldi pidasime koostöökoosoleku ka Ida-Virumaa Rajaleidja keskuse juhatajaga Maire Meriojaga, kellega plaanime süveneda koostööd ja tuua Innove (Rajaleidja) hea praktikat Tuneesia hariduse valdkonnas tugiteenuste know-how`iga. Ohtul 24.02.2018 osales Suursaadik EV100 juubeli tähistamise üritustel Narvas.

Jätksuutlikkuse tagajaks on oganisatsiooni suur projektivõimekus nii projektide kirjutamise kui elluviimise osas, mis tähendab, et uutel ideedel on väga suur potentsiaal ka reaalsuseks saada. Seda eelkõige peale antud projekti lõplikku läbiviimist, kasutades saadud uut kogemust ja huvitavaid meetodikaid. Samuti on jätkusuutlikkuse tagajateks järgnevad esmased tegevused, milleks on infolevitamine toimumise ja tulemuste kohta ning kontaktid partnerorganisatsioonidega ja jätkuv kommunikatsioon.

Reisitoetuse kasutamine panustas meie ühingu tegevusvõimekuse kasvule järgmiselt: rahvusvahelise eksperdi osalusega toimuva ürtustel kasvab meie ühingu ja Eesti kodanikuühiskonna maine rahvusvahelisel tasemel, eriti Eesti kodanikuühiskonna edutee rahvusvahelistamine ning ka Tuneesia kodanikuühiskonna üks kaasa arendajatest Balti riikidest.

Edendame rahvusvahelist koostööd ja EL-Vahemereriiki noorsoo, hariduse ja kultuurilise koostöö ehk - noorte, kultuuri ja hariduse poliitikat diplomaatias, seal hulgas ka arengukoostöö poliitikat Eesti ja ja teiste riikide vahel, rahvusvahelise eksperti osalemine aruteluse ja oskuste päevade seerias suurendab meie kodanikuühiskonna ja teadlaste/uurijate valdkonades kontaktide võrgustikku/ ja teadmised mis toimub nendes regioonides/uusi teadmisi ja oskusi kuidas uute partneritega koostööd teha, mida tulevikus saaksime kaasata Eesti sisestes kui ka rahvusvahelisel tasemel toimuvates üritustel, kasvab ka meie koostööpartnerite (EL ja Araabia) teadlikkus Eesti hariduse, kultuuri ja kodanikuühiskonna toimimisest ja headest praktikatest.

Reisitoetuse tulemustest:

1. On läbiviidud 8 erinevad üritusi Tallinnas ja Ida-Virus.
2. **Ürituste raames täendas oma teadmisi ja oskusi 621 inimest** - tänu KÜSKi toetusele võimaldas kutsuda Amb. Hatem Atallah ekspertidena, et jätkata koostööd.
3. Kokkupandi 2 konkreetset algatusi millega minnakse edasi EL programmide raames ressursi otsima.
4. Eestimaa noorte ja kodanikuaktivistide ettepanekuid Eesti ja Tuneesia kodanikuühiskonna koostöö arendamisest.

Muu: Eelkõige on arusaadavalt esmaseks tulemuseks kohalikut vabaihendused ja noored on tutvunud Euroopa ja Araabia riikides olemas olevate parimate praktikatega, olemas oleva väljakutsetega ja võimalustega, s.h. ka ühiskondliku lõimumist ja usaldusväärsuse loomist.

Samuti on jätkusuutlikkuse tagajateks eelkohtumisele järgnevad esmased tegevused, milleks on infolevitamine toimumise ja tulemuste kohta ning kontaktid partnerorganisatsioonidega ja jätkuv kommunikatsioon ja konkreetset ettepanekuid Eesti ja Tuneesia kodanikuühenduste ja noorte vahel. Suursaadiku külastusest tuleb välja artikkel vene / eesti keeles Põhjaranikus ja Raadio 4.

Ning ka organisatsiooni veebilehel: <http://www.sscw.ee/?id=14751> ning ka facebookis: www.facebook.com/SSCW.ESTONIA

Koostöö edendamist toetasid: Kodanikuühenduse Sihtkapital, Anna Lindh Foundation ja Tallink Grupp.

4. ORGANISATSIOONI ARENDAMINE

Meeskondlike ja individuaalsete kompetentsuste arendamiseks, mida saaks kasutada organisatsiooni tegevuse tõhustamiseks, osales Sillamäe Lastekaitse Ühing erinevatel koolitustel nii kohalikul kui rahvusvahelisel tasandil.

1. Sillamäe Lastekaitse Ühing osales järgnevatel koolitustel ja konverentsidel:
  - Kohtumine Lasnamäe Linnaosa valistusega -arutleme koostöö kultuuri ja noorsootöö valdkonnas - 5.02.2018, Tallinnas
  - Osalemine ETV+ telesaate saatel "Kohvi+" - tutvustamine Sillamäe LÜ tegevust ja projekti Aelita 2.0 - 6.02.2018, Tallinnas
  - [Training Component of the 17th Informal ASEM Seminar on "Human Rights and Children", Leiden University, Leiden, Netherlands 9-13.03.2018](#)
  - [Connect 2018 - Training "Performing arts for everyone", Deventer, Netherlands 16-19.03.2018](#)
  - ["Aktiivsete Kodanike Fond /Active Citizens Fund" huvirühmade kohtumine, 10.04.18, Tallinnas elliskivi Loomelinnakus](#)
  - [Lastekaitse Liidu üldkogu, 28.04.2018, Tallinna Tehnikaülikooli innovatsiooni- ja ettevõtluskeskuses Mektory](#)
  - Ida-Virumaa sotsiaal koostööpartnerite ühiskoosolek, 10.05.2018, e-kohtumine
  - [9th Annual Forum of the Strategy for the Baltic Sea Region and/or the 20th Baltic Development Forum Summit, 4-5.06.2018. Tallinn](#)
  - [Innove taotlusvoor "Uudsete lahenduste väljatöötamine sotsiaalvaldkonnas", 05.07.2018, Tallinnas](#)
  - ["Noortefoorum 2035" 18.09.2018, Tallinnas, Riigikogu konverentsisaalis](#)
  - [Infopäev toetuste võimalustest Ida-Virumaa vabaihenduste jaoks, 19.09.2018, Narvas](#)

- [Tallinna arengukava 2021+ avaseminar, 21.09.2018, Tallinnas, Kultuurikatlas](#)
- [Seminar „Suundumuste mõju Eestile ja Eesti aastal 2035“, 26.09. 2018, Tallinnas](#)
- [Nordic-Baltic Energy Conference 2018, 27.-28.09.2018, Tallinnas](#)
- EASi rahvusvaheliste sündmuste toetamise infopäev, 3.10.2018, Tallinnas
- [VI Noorsootöö Foorum “NOORUM”, 4.-5.10.2018 Tallinnas](#)
- [International conference “Sharing Arts & Heritage”, 18-19.10.2018, Leeuwarden, Netherlands, \(European Capital of Culture 2018\)](#)
- Soome Lastekaitse Keskliidu, Lastekaitse Liidu, Sotsiaalministeeriumi ja Soome suursaatkonna ühisseminar “Karistusvägivallast toetava vanemluseni – Soome ja Eesti kogemused” 02.11.18, Tallinnas
- Ida-ja Lääne-Virumaa teenuste mess (noorte õigusrikkujate ja sõltlaste teenusele suunajate ning teenusepakkujad) 8.11.2018, Jõhvi
- [KÜSKi kogemuspäev “Jalad alla!” 8.11.2018, Tallinna Lillepaviljonis](#)
- [Lastekaitse liidu aastakonverents ”Kuidas elad, Eestimaa laps? Lapsed muutuvad digimaailmas” 22.11.2018, Tallinnas](#)
- [Digital Youth 2018 "Future is now", 29.-30. November 2018, Narvas](#)
- [Rahvusvaheline koostöö konverents 6.12.2018 Tallinnas](#)
- [Inimõiguste aastakonverents "Väärtuskonfliktid" 10.12.2018, Tallinnas](#)
- Ja teised üritused.

2. Projekti meeskond on ka igakuuliselt kirjutanud projekte kohalikesse ja rahvusvahelistesse taotlusprogrammidesse ja toetanud ning andnud partnerite esitatud projektidele kaaskirju partnerina ning vajadusel avaldanud toetust nende esitamisele erinevatesse taotlusprogrammidesse nagu Hasartmängumaksu Nõukogu, EV100, Kodanikuühiskonna Sihtkapital, KOP programm, Integratsiooni Sihtasutus, KULKA, Kultuuriministeerium, Sotsiaalministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Välisministeerim, Euroopa Komisjoni rahastus programmid, Euroopa Nõukogu, Swedish Institute, Anna Lindh Foundation, Asia-Europe Foundation, Põhjamaade Nõukogu ja mitmed teised.

Sillamäe Lastekaitse Ühingu peamised rahastajad 2018 aastal olid: Hasartmängumaksu Nõukogu, Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Sotsiaalministeerium, Kultuuriministeerium, Haridus ja Teadusministeerium ja Integratsiooni Sihtasutus, Kultuurkapital, Dmitri Dmitrijev ja Tallink Grupp ning kindlasti ka palju annetajad ja toetajad.

3. [SSCW laste ja noorte abifond](#)

Sillamäe Lastekaitse Ühingu (SSCW) tegutsev Fond on asutatud 12. oktoobril 2015. aastal Fondi eesmärgiga aidata raskes olukorras lapsi/noori, kes vajavad toetust oma annete arendamises.

MTÜ Sillamäe Lastekaitse Ühingu laste ja noorteabi fondi stipendiume jagatakse kaks korda aastas, märtsi- ja septembrikuus fondi komisjoni otsusega. Rohkem informatsiooni on lehel: www.foundation.sscw.ee. Fondi stipendiumite eesmärgiks on toetada lapsi/noori ja tugevdada nende võimet haridusprobleeme lahendada, soetada spordivarustust, reisida, osaleda erinevates võistlustes ning uute oskuste õppimises.

Sihtgrupp on andekad lapsed lasterikastest või ilma toitjata jäänud või üksikvanemaga peredest vanuses alla 19. aasta ning andekaid noored üle Eesti. Sillamäe Lastekaitse Ühingu Fondi stipendiumi taotlejalt eeldatakse märkimisväärseid saavutusi õppetöös (aineolümpiaadid)/ühiskondlikutöös või muul harrastataval alal (spordivõistlused, konkursid vms). Stipendiumi peamiseks eesmärgiks on toetada last ja noort ning laiendada tema võimalusi oma ande edasiarendamiseks. Aastast 2016 on ühe stipendiumi suurus kuni 250 eurot, kui komisjon ning fondi juhatuse otsused (stipendiumi suuruse kui ka taotleja vanuse suhtes).

Stipendium on personaalne ning see on ette nähtud:

- osalemiseks aineolümpiaadidel, konkurssidel või spordivõistluste osalemiseks;
- huvi-, spordi- või keeltekooli (ringi) õppemaksu tasumiseks ja õpevahendite soetamiseks.
- igakuiseks isemajandamiseks

Sillamäe Lastekaitse Ühingu jagas kokku 5 stipendiumit 2018 aastal summas 650 eur.

Stipendiumite saajate nimekiri: <http://foundation.sscw.ee/stipendiaadid/>

Uudised stipendiumite üleandmisest:

- Sillamäe LÜ Fondi Stipendiumide pidulik üleandmistseremoonia 01.06.18 kell 16.00 Sillamäel
- Sillamäe LÜ Fondi Stipendiumide pidulik üleandmistseremoonia 24.11.18 kell 16.00 Tartu Ülikooli Narva Kolledžis

4. Teavitustegevus

2018 aastal organisatsiooni pealehe www.sscw.ee kõrvale on arendatud ja toetanud endiselt ka teisi projektispetsiifilisi lehekülgi. Jätkuvalt teavitab SLÜ oma venekeelse lugejad mis toimub Eesti kodanikuühiskonnas. Individuaalsete projektide raames on koostatud trükiseid ja erinevaid info- ja õppematerjale.

Kogu nimekiri 2018 aasta väljunditest on järgnev:

Infokampaania projektide raames (sotsiaal, hariduse, kultuuri ning vabatahtliku teemal).

Infovoldikud ja trükised projektidest

- Kogumik “Kasvame koos vabadus ja vastutustunne” (vene keeles)
- [„Co-management Eestimaa 2018 - Noorte osalus otsustusprotsessides, huvikaitse ja noored poliitikas“ infovoldik ja õppematerjalid](#) (eesti ja vene keeles)
- [Muusikali “Märka inimeses imet” ehk “Aelita 2.0” loov ja õppematerjalid](#) ning [käsiraamat](#). (eesti ja vene keeles)
- Ja muud materjalid.

Veebilehed (ja kaasnevad interaktiivsed lahendused)

Foorumite veebileht koos kõikide foorumeid puudutavate materjalidega <http://foorum.sscw.ee/>

Ida-Virumaa kodanikuühiskonna võrgustik www.ivkv.ee. Veebilehed on nii eesti, inglise, vene keeles. Erileht oli tehtud ka aasta kõige suurema projekti “Märka inimeses imet” jaoks: www.muusikal.sscw.ee kus on leitav kõik loovad, haridusega seotud ja muud materjalid.

Jätkuvalt toimetatakse infot ka laste ja noorte abifondi veebilehel www.foundation.sscw.ee

Tunnustus ja tunnustus üritused

15. novembril 2018 Tallinnas Integratsiooni Sihtasutus tunnustas Sillamäe Lastekaitse Ühingu lõimumisvaldkonna arenduspreemia laureaadina. Lisainfot leab Integratsiooni Sihtasutuse veebilehel: <https://www.integratsioon.ee/eesti-silmapaistvaimad-loimijad-selgunud>

Tunnustus üritused:

- Traditsiooniline tunnustus üritus “Laste Sõber 2017” 1. juunil 2018.
- Traditsiooniline tunnustus üritus “Ida-Virumaa Aasta 2018 vabähendus”, “Noor sädemeke” 24. novembril 2018.

Tänu meie aasta toetajatele ja partneritele - Tallink Grupp ja Dmitri Dmitrijevi, Riigikogu liige ning partnerile Tallinna Georg Otsa Muusikakool ning teised haridus ja sotsiaal asutused.

Selle aasta projektide raames on selle aasta tegevuste meediakajastus jätkuvalt laiapõhjaline ja toimunud endiselt nii kohalikul kui rahvusvahelisel tasandil ja hõlmanud nii traditsioonilist meediat läbi trükiväljaannete, raadio ja televisiooni kui veebilehekülgi ja internetiväljaandeid erinevate internetiväljaannete. Kajastus on toimunud eesti, vene ja inglise keeles. Eriti suurel määral sai kajastust noortemuusikali projekt "Aelita 2.0 ehk Märka inimeses imet", VI Noorfoorumi ja Co-management programmi ning rahvusvaheline konverents "Väljakutsed ja võimalused kultuuride vahelises hariduses ning noorte töötötsingud kaasaegses maailmas" ja koostöö Egiptuse ja Tuneesia vahel.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Varad		
Käibevarad		
Raha	545	21 145
Nõuded ja ettemaksed	1 008	2 147
Varud	4 565	4 595
Kokku käibevarad	6 118	27 887
Põhivarad		
Nõuded ja ettemaksed	2 580	2 001
Materiaalsed põhivarad	1 713	1 713
Kokku põhivarad	4 293	3 714
Kokku varad	10 411	31 601
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksed	530	945
Kokku lühiajalised kohustised	530	945
Pikaajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksed	880	1 055
Kokku pikaajalised kohustised	880	1 055
Kokku kohustised	1 410	2 000
Netovara		
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	29 601	36 106
Aruandeaasta tulem	-20 600	-6 505
Kokku netovara	9 001	29 601
Kokku kohustised ja netovara	10 411	31 601

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2018	2017
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	550	350
Annetused ja toetused	74 156	77 334
Tulu ettevõtlusest	24 519	14 492
Muud tulud	5 115	4 865
Kokku tulud	104 340	97 041
Kulud		
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-102 039	-84 980
Jagatud annetused ja toetused	-650	-1 510
Mitmesugused tegevuskulud	-5 145	-3 883
Tööjõukulud	-16 711	-12 674
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	0	-386
Muud kulud	-325	-114
Kokku kulud	-124 870	-103 547
Põhitegevuse tulem	-20 530	-6 506
Intressitulud	2	1
Muud finantstulud ja -kulud	-72	0
Aruandeaasta tulem	-20 600	-6 505

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2018	2017
Rahavood põhitegevusest		
Liikmetelt laekunud tasud	550	350
Laekunud annetused ja toetused	74 156	77 334
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	24 519	14 492
Muud põhitegevuse tulude laekumised	5 115	4 865
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks	-650	-1 510
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-107 581	-89 249
Väljamaksed töötajatele	-16 711	-12 674
Laekunud intressid	2	0
Kokku rahavood põhitegevusest	-20 600	-6 392
Kokku rahavood	-20 600	-6 392
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	21 145	27 537
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-20 600	-6 392
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	545	21 145

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2016	36 106	36 106
Aruandeaasta tulem	-6 505	-6 505
31.12.2017	29 601	29 601
Aruandeaasta tulem	-20 600	-20 600
31.12.2018	9 001	9 001

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Raamatupidamise aastaaruanne 2018. aasta kohta on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga. Eesti hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestus- ja aruandluse põhimõtetele, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Elmiste perioodide võrdlusandmed on viidud vastavusse uue käsitlusega. Aruandes esitatud aruandeaasta andmed on olulises osas võrreldavad 2017a. majandusaasta andmetega. Sillamäe Lastekaitse Ühingu arvestusvaluutaks on euro ja raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke, nõudmiseni hoiuseid ja lühiajalisi pangadeposiite. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid tegevusest kaudsel meetodil. Investeeringisja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutus toimunud tehingud teostatakse ainult eurodes, kui kontol olemas mingi valuuta siis konverteeritakse see automaatselt eurodesse

Nõuded ja ettemaksud

Kõiki muid nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmakumuses, mis on üldjuhul võrdsne nende nominaal- väärtusega.

Varud

Varude arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse lähtuvalt sellest, mis on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Grupis loetakse materiaalseks põhivaraks materiaalselt vara kasuliku elueaga üle ühe aasta ja maksu- musega alates 320 eurost. Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vaja- likud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Kulutused, mis taastavad objekti algset seisundit (remont, hooldus) on kajastatud perioodikuludes. Bilansis kajastatakse materiaalselt põhivara selle jääkmaksumuses, st soetusmaksumusest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi vastavalt selle kasulikule elueale.

Amortisatsioonimäärade vahemikud aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Hooned ja rajatised 6-15%

Masinad ja seadmed 20-30%

Muu materiaalne põhivara 30%

Maad ei amortiseerita.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Kontol	545	21 145
Kassa	0	0
Kokku raha	545	21 145

Lisa 3 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2018	2017
Mittesihotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	500	350
Sisseastumistasud	50	0
Kokku liikmetelt saadud tasud	550	350

Lisa 4 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2018	2017
Sihntinantseerimine tegevuskuludeks	74 156	77 334
Kokku annetused ja toetused	74 156	77 334
Erinevad Fondid (kohalikud ja rahvusvahelised)	66 511	71 719
Eraisikud ja äriettevõtted	7 645	5 615

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2018	2017
Kokku annetused ja toetused	74 156	77 334

Lisa 5 Tööjõukulud

(eurodes)

	2018	2017
Palgakulu	13 469	9 352
Sotsiaalmaksud	2 756	1 930
Pensionikulu	156	112
Tulumaks	330	1 280
Kokku tööjõukulud	16 711	12 674
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	16 711	12 674
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	2	2

Lisa 6 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2018	31.12.2017
Füüsilisest isikust liikmete arv	180	150